

2020. december-2021. január

due tálhózó

válogatás a legjobb diáklapokból

a facebookon is

**BANKOLJ
ÉS NETEZZ
OKOSAN!**

**KIS KARÁCSONY,
NAGY PÉNZTARCA?**

**NAGY DIÁK TESZTEK
JÁTSSZ VELÜNK!**

DALLOS BOGI

„Reality-ben szerepelni jó önismereti tréning”

NAGY MAGYAR

FILMTESZT

DIÁKOKNAK

4.

TÖLTSD KI A NAGY MAGYAR FILMTESZTET
A NAGYDIAKTESZTEK.HU OLDALON
VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!

NFI
NEMZETI
FILMTÉZET
MAGYARORSZÁG

A FŐDÍJ VÁLASZTHATÓ: IPHONE 12, SAMSUNG GALAXY NOTE 20 VAGY 2 SZEMÉLYES UTAZÁS EGY EURÓPAI VÁROSBA

Vajon a vírust is dobozban hazavittük?

Egy ex-kollégista gondolatai

Villámként söpört végig a hír november 9-én délelőtt az egyetemisták között, hogy a középiskolák és a felsőoktatási intézmények átállnak távoktatásra, a kollégiumokból pedig mindenkit kilakoltatnak. Én is épp a kolizobámban ültem, mikor a pestisnél is gyorsabban terjedő híradat fejbe talált.

Annyira hihetetlennek tűnt, hogy mindenkinek haza kell költöznie, hogy első blikkre fake news-nak gondoltuk. Persze napok óta a levegőben volt, hogy szigorítanak a korlátozásokon az egyre növekvő halálozási ráta és a betegség gyors terjedése miatt, ami teljesen jogos. Tulajdonképpen már szeptember óta tudtuk, hogy el fog jönni ez a pillanat. Mégis, mikor megjelent a miniszterelnök

közleménye, a kőli összes gépe és mobilja egyszerre kezdett pittyegni és csörögni. A folyosón a „Láttad már?” „Ezt nézd meg!” mondatok sorra hagyták el a kétségbeesett ajkakat.

Apokalipszis-hangulat lett úrrá az egész épületen. A nagyjából 900 férőhelyes kollégiumunkban aznap nem igazán találkoztam vidám arccal. Egyesek már aznap elszeleltek, mások még sorra vették a barátait, szaktársaikat, hogy elköszönjenek.

Lehet azt mondani, hogy felelőtlen egyetemisták vagyunk, és nem tudunk semmit az életről, amiért ekkora fájdalomt jelent nekünk a kollégiumok kiürítése. Vitathatatlan, hogy az egyetemisták buliznak, habár már erre sem volt a zárás előtti utolsó hetekben példa – mégis kibírtuk –, de saját nevemben mondhatom, hogy nem a bulik hiánya borított ki minket, hanem hogy mindenkinek haza kellett mennie. Már ekkor sokan azért nem jártunk haza, hogy ne fertőzzük meg a családtagjainkat. Tisztaban voltunk vele, hogy közösségben élünk egy nagyváros szívében, az is megfordult a fejünkben, hogy talán már át is estünk a koronavíruson. Hallottuk eleget, még az operatív törzs is megmondta, hogy ránk, a fiatal szervezetünkre kevésbé veszélyes a vírus, mint a szüleinkre vagy idősebb nagyszüleinkre.

Most görcs költözött a gyomrunkba: ha haza kell költözni, nem lehet-e, hogy virushordozók vagyunk, és épp mi visszük haza szeretteinknek a betegséget. Nem lenne jobb, ha benn maradnánk a kollégiumban, élnénk

visszafogottan kis egyetemista életünket, onnan tanulnánk online, és max egymást fertőzzük? Így még a kőli is jól jár, mert fizetjük a kolidíjat, és lenne pénz a kollégium fenntartására.

Gyorsan jött a kijózanodás. A kollégiumi kiköltözés tényleg felér egy kisebb költözködéssel. Ilyenkor veszi csak észre az ember, hogy mennyi cuccot képes tizenöt négyzetméterre beszuflolni. Végül befértünk egy-egy személyautóba. Otthon nem pakoltam szét a szobámban, úgy vannak felstócolva a dobozok, mint egy raktárhelyiségben, hisz egy hónap múlva költözhetünk vissza...

Józan eszemmel már akkor is tartottam tőle, hogy idén már nem fogom újra étellel megtölteni a tizenöt négyzetméteres kolizobából nekem jutó részt. Mégis újra letaglózott, amikor december elejére biztossá vált, hogy idén már nem látom újra a kollégiumot, a vizsgák is online lesznek.

Azt mondják, hogy az egyetemi évek, ez a 3-5 év a legizgalmasabb, legmeghatározóbb része sokunk életének. Az egyetemi lét nem csak az előadásokról, szemináriumokról, ZH-król szól, amiket persze meg lehet online tartani. A közös tanulás, csapatmunka a koliban, a közös készülés a vizsgákra, a barátságok, szerelmek és persze a bulik – ez mind együtt jelentik az egyetemet.

A koronavírus most elvett egyet ebből a nagyon rövid 3-5 évből, ezekből az élményekből, tapasztalatokból... Ezt nekem, nekünk soha, senki nem fogja tudni már visszaadni.

(Szalai Boglárka)

IMPRESSZUM • DUE Tallózó – Válogatás az ország diáklapjaiból

A DUE Médiahálózat és a DUE Médiaügynökség havilapja • 2020. december-2021. január, XXII. évfolyam, 10. szám-XXIII. évfolyam 1. szám • Lapmenedzser: Zala Orsolya • Főszerkesztő: Szalai Boglárka • December-januári szerzőink: Bezzeg Hanna, Bogdán Noémi, Erdős Lilla, Kozma Lilla, Panulin Boglárka, Reisinger Márk, Springer Barnabás, Szalai Boglárka, Vadász Viola, Vincze-Hajnal Blanka, Velek Domonkos • Kiadja a DUE Produceri Iroda Kft. és a Diák- és Ifjúsági Újságírók Országos Egyesülete • Levelezési cím: 1583 Budapest, Pf. 14. • Telefon/fax: +36 1 222 8213 • Hirdetvélfelvétel: DUE Médiaügynökség, 1148 Budapest, Őrs vezér tere 11. • Tel.: +36 1 220 5844 • E-mail: due@due.hu • Honlap: www.due.hu • A DUE Tallózó olvasható az interneten is: www.duetallozo.hu

Nyomdai előkészítés: ArtCentrum • Nyomda: Pauker Nyomda • Nyilvántartási szám: 3.4.1/891/1999 • ISSN 1585-5201 • Megjelenik évente nyolcszor. • A lapot a DUE Médiaügynökség terjeszti ingyenesen a DUE Rádió Országos Iskolarádió Hálózatának 350 iskolájában, és további 500 oktatási intézményben. • A DUE Médiahálózatban a diáklapot beküldő szerkesztőségek automatikusan hozzájárulnak az utánköléshez, a cikkek rövidítéséhez, stilizálásához. • Az iskolaiújságokból átvett publikációk tartalmáért a DUE Tallózó nem vállal felelősséget.

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSEKEZELŐ

A tehetséges diákújságírókat és a DUE Tallózót a Nemzeti Tehetség Program, az Emberi Erőforrások Minisztériuma, és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő támogatja.

MATESZ
print-audit
Kiadványunk példányszámát
a Matesz hitelesíti
auditált adatok, hiteles média
http://www.matesz.hu

Kis karácsony, nagy pénztárca?

Tudatos költsékezés az ünnepi kavalkádban

AZ ILLATOZÓ BEJGLIKNEK ÉS A ROKONSÁG ÖSSZEGYÜLÉSÉNEK A HELYÉBE SZÉPEN LASSAN BEFÉRKÖZTEK A MÉRETES AJÁNDÉKDOBOZOK ÉS A VÁSÁRLÁSRA ÖSZTÖKÉLŐ REKLÁMOK. HOGYAN LEHET PÁROS LÁBBAL A FÖLDÖN MARADVA, A BANKKÁRTYÁK LECSUPASZÍTÁSA NÉLKÜL MEGÉLNI AZ ÜNNEPI IDŐSZAKOT? EGYÁLTALÁN LEHETSÉGES?

VÁSÁROLOK, TEHÁT VAGYOK?

A világnak abban az időszakában élünk, ahol a vásárlás a legnépszerűbb szabadidős tevékenységgé nőtte ki magát: kár tagadni, a 21. század társadalmá úgy költsékezik, mintha nem lenne holnap. Az ünnepi szezon már csak hab a tortán; a Halloween leköszönése után a rénszarvasok és csokimikulások foglalják el a terepet, és a forgatagban előbb vagy utóbb a legracionálisabb, szilárd elvekkel rendelkező vásárló is elveszíti a fejét. A leárazások és a kedvezőbbnél kedvezőbb ajánlatok megbabonázzák a gondolkodást, és a meghitt családi együttlét könnyűszerrel fordul át eszeveszett halmozásba és pazarlásba. A nagyvállalatok marketingszakemberei páratlan hozzáértéssel használják ki az év legszebb időszakát, és hatalmas összegeket gombolnak le az ártatlan vásárlókról. A nehéz körülmények között élő családok évről évre anyagi korlátokba ütköznek az ünnepi időszakban, az ideai karácsony pedig az átlagjövdelemmel rendelkező lakosságot is próbára teheti.

A mögöttünk álló 2020-as évben ugyanis megszokhattuk, hogy minden másképpen alakul, mint korábban. Nagy családi összejövetelek, külföldi nyaralások helyett maszkok mögé rejtözve, négy fal közé zárkózva próbálunk élni (vagy túlélni?), és talán kezdetünk megbarátkozni a gondolattal, hogy idén a karácsony sem a megszokott kerékvágásban zajlik majd. A kényszerpihenők, hatósági karantén és munkahelyi leépítések keresztüzében sok-sok magyar családnak

kell összehúzni a nadrágszíjat és kevesebből kihozni a karácsonyi menüt, az ajándékokról nem is beszélve. Akit azonban anyagilag nem érint nehezen a járványhelyzet, annak is érdemes tudatosan, a józan ész határain belül költsékeznie a karácsonyi időszakban. A multicégek talán nem is, de bolygónk és a pénztárcaink garantáltan hálások lesznek érte!

ÉRZELMI MANIPULÁCIÓ

A körülöttünk lévő valamennyi erőforrás – az időnk, a lehetőségeink, a vagyonunk – véges, és pontosan ezt használják ki a karácsonyi kampányok, akciók és leárazások. Az alapgondolat az, hogy a néhány napig tartó karácsony rövid és ideiglenes, csupán egyszer van egy évben, és mindent bele kell sűrítünk abba a három napba, hogy igazán tökéletes legyen. Ezt az elgondolást példátlan hatékonysággal ültetik bele a vásárlók tudatába, és ellehetetlenítve a józan gondolkodást arra biztatnak minket, hogy ne habozzunk megvenni a drágább ajándékot, a nagyobb csomagot, a különlegesebb fogást – hiszen erre most van lehetőség, holnap pedig már nem. A szűkös erőforrások mellett az ingerek hatása is megkérdőjelezhetetlen: az ünnepi zene, a csillámló fények és a meleg színek az érzékszerveiket „bénítják meg”, és szintén érzelmi alapon manipulálnak minket.

FENNTARTHATÓ ÉS PÉNZTÁRCABARÁT KÉSZÜLŐDÉS

A karácsonyi zürzavarban legtöbbünknek nem a környezetvédelem áll a fontossági sorrend első helyén, apró odafigyeléssel

azonban csökkenthetjük a bolygónkra nehezedő terhet. Elsősorban azzal, hogy átgondoljuk, mi kerüljön a bevásárlókosárba: a pazarlás az év minden szakában óriási probléma, karácsonykor azonban még nagyobb méreteket ölt. Ha tudatos tervezés előzi meg a bevásárlást, azzal nemcsak költségek faraghatók le, de a vásárló ökológiai lábnyoma is csökken.

Ha elérkezik az ajándékvásárlás ideje, a folyamat nagyjából a következőképp zajlik: nyakunkba vesszük a várost, végigjárjuk a pláza üzleteit és valamennyi szerettünknek választunk valami hasznos, vagy épp kevésbé hasznos meglepetést. Kérdem én, valóban szükség van minderre? Csak az lehet ajándék, amin árcédula fityeg, diszdobozban kerül a fa alá, majd egyszer-kétszer használt állapotában besüllyed a szekrény mélyére? A kézzel készített ajándék érzelmi értéke össze sem hasonlítható egy bolti termékével, anyagilag és környezetileg is kedvezőbb, persze időből és erőfeszítésből valamivel többet igényel – és nem pontosan ebből kellene többet áldoznunk egymásnak az ünnepi szezonban?

Természetesen az ajándékvásárlással sincs semmi probléma, különösen akkor, ha néhány egyszerű támpontot szem előtt tartva, tudatosan nézelődünk. A multinacionális vállalatok termékei a fél világot átutazva érkeznek meg a boltok polcaira: mindez nagyban felelős az üvegházhatás és a globális felmelegedés kérdésében. Remek alternatíva lehet, ha

helyi termelők üzleteiben, piacokon, esetleg kézműves műhelyekben válogatunk, ezzel hozzájárulhatunk a helyi kisvállalkozások fennmaradásához is, és igazán személyes ajándéktárgyakra bukkanhatunk.

A karácsony elengedhetetlen kellékévé vált a világító rénszarvas és táncoló, zenélő krampusz: ezek a vibráló díszek óriási energiafogyasztással járnak és a boltban is borsos áron érhetőek el.

Érdemes azonban átgondolni, valóban szükség van ekkora mértékű felhajtásra? Egy kisebb, világító dísz is tud legalább annyira hangulatos lenni, és még az energiafogyasztása is kedvezőbb – főleg, ha odafigyelünk arra, hogy éjszakára ne hagyjuk feleslegesen világítani őket!

„Amerika éves papírfogyasztásának felét a termékek csomagolása és dekorálása teszi ki” – írja a The Recycler's Handbook. A karácsonyi csomagolások megválasztása is történhet környezettudatos szemléletmódot követve: igyekezzünk újrahasznosított csomagolóanyagokat választani, és egy csomagolópapírt akár több alkalommal is felhasználni!

A karácsonyfa kérdése szintén problémákat vet fel a környezeti terhelést illetően. Ugyan a műfenyők évről évre újra felhasználhatóak, a fenntarthatóság szempontjából mégis jobb választást jelentenek az élő fenyők. Utóbbiak faiskolában nevelődnek, és nemcsak hozzájárulnak a levegő oxigénellátottságához, de többnyire helyben is értékesítik őket, így megspórolódnak

a szállítás költségei és a károsanyag kibocsátás is minimalizálódik.

A fenti lépések elsősorban töménynek és nehezen megvalósíthatónak hathatnak, a hangsúly azonban a szándékon és az elköteleződésen van. A megvalósítás történhet lépésről lépésre, a lényeg, hogy hosszú távon a pénztárca és Földünk is jobban jár!

A karácsony egy kétségkívül gyönyörű, semmihez sem hasonlítható ünnep, a köré felhúzott túlmisztifikálás azonban nem kell, hogy felesleges nyomásként nehezeden ránk. Az év többi 362 napján is adott a lehetőség az együttlétre, az örömszerzésre, az ajándékozásra. Nem kell mindennek tökéletesnek lennie, sőt, soha nem is lesz minden tökéletes!

(Bezegg Hanna)

Karácsonyi angyalok

TIPIKUSAN AZ AZ EMBER VAGYOK, AKI RAJONG A KARÁCSONYÉRT. AMOLYAN AMERIKAI FILMBÉLI, LELKES DEKORÁLÓ, ALAPOS AJÁNDÉKLISTAÍRÓ, TERVEZGETŐ, SÜTEMÉNYEKET SÜTŐ ÉS KARÁCSONYFAVÁSÁRLÓ. NE IS KÉRDEZZÉTEK MIÉRT, NEM TUDOM IGAZÁN MEGMAGYARÁZNI. MÁR JÓ ÉRZÉSSEL TÖLT EL AZ IS, HA RÁGONDOLOK. ARRA, HOGY ILYENKOR SOKKAL SZEBB MINDEN. A FÉNYEK, A FELDÍSZÍTETT HÁZAK, A BENNÜK ÁLLÓ ÜNNEPI FA IS. A VÁRAKOZÁS IDŐSZAKÁBAN VALAHOGY MAGUNKKAL ÉS A KÖRNYEZETÜNKBEN ÉLŐKkel IS TÖBBET FOGLALKOZUNK. SOKKAL INKÁBB ODAFIGYELÜNK MÁSOKRA. HOSSZASAN TERVEZGETJÜK, MIVEL ÉS HOGYAN LEPJÜK MEG A SZERETTEINKET.

Guba Márta, Agy-A-Lap,
Budapesti Gazdasági Egyetem KVIK

Tudom, sokan csak üzleti fogásként tekintenek rá, céljuk, hogy minél nagyobb haszonra tegyenek szert. Mások pedig bosszankodva figyelik, hogy már október közepén tele vannak a boltok mikulás csokikkal és karácsonyfadíszekkel. Nem mondom, mostanra valóban kicsit belecúsított az őszbe ez a folyamat, ugyanakkor meg tudom azokat is érteni, akik szeretnék minél tovább kiélvezni az ünnepi percekét.

AHÁNY HÁZ...

Én személy szerint azt vallom, hogy minden ember ünnepelje úgy a karácsonyt, ahogyan ő szeretné. A maga módján, ahogy neki a legjobb. Hiszen mindannyian különbözők

vagyunk, tehát nem egyértelmű az sem, hogy ilyenkor a programoknak is mindenhol ugyanúgy kell zajlania. Aki akar, elutazik, más a családjával tölti, de olvastam olyanról is, hogy egy társasházban lakók elhatározták, hogy közösen töltik el a szentestét.

Éppen ezért én sem követek semmilyen előre meghatározott szabályt. Igyekszem már korán, november végén egyre jobban ráhangolódni az ünnepre. Kimenni a Vörösmarty térre a karácsonyi vásárra, inni egy kis forralt bort, közösen mézeskalácsot sütni a tesómmal, apránként megvenni a meglepetéseket a szeretteimnek. Szeretek egy egész napot azzal tölteni, hogy feldíszítsem a házat.

Ilyenkor szól valami karácsonyi zene a háttérben, és szépen lassan a szürke, borús tájban megjelennek a fények.

APRÓ TETTEK

Miközben csomagolom az ajándékokat, mindig elképzelem a meglepődött és boldog arcokat, melyek akkor jelennek meg, mikor a meglepetések kibontásra kerülnek. Igazából ezért a pillanatot éri meg kitalálni, megtervezni, utánajárni, megvenni, szépen becsomagolni. Egy másik, számomra fontos szokás, mely már évek óta a decemberhez köthető, az a rászorulóknak segítése. Minden évben közösen készítünk több cipősdobozt is, melyet szépen becsomagolunk, majd megtöltünk sok-sok finomsággal és apró meglepetésekkel. Manapság egyre több helyen gyűjtik ezeket, sőt, mára már egy továbbfejlesztett verziója is létezik. Megkérdeztem az állami gondozott gyerekeket, hogy ők személy szerint minek örülnének, így tényleg azzal tudjuk őket meglepni, amire igazán, teljes szívükből vágyanak.

KARÁCSONYI ANGYALOK

Persze egész év során fontos a jótékonykodás, hiszen ha nekünk megadatott, ami másnak esetleg nem, miért ne segíthetnénk. Ugyanakkor úgy gondolom, ilyenkor kiemelten fontos, hogy gondoljunk másokra is, hiszen számunkra ezek csak apró cselekedetek, de másoknak nagyon sokat jelenthetnek. Karácsonykor a szereteteinkkel töltjük az időt, közösen ünneplünk, együtt ebédelünk, megbeszéljük, kivel mi történt az elmúlt időszakban. Viszont vannak olyan emberek, akiknek ez sajnos nem adatik meg. Ugyanakkor a mi önzetlen szeretetünk ezekben a napokban körül veheti őket, mely pótolni nyilván nem tudja a fent említetteket, mégis sokkal szebbé, különlegesebbé teheti az ő ünnepüket is. Ezért arra kérek titeket, hogy ha megtehetitek, gondolatot karácsonykor másokra is, akik nagyon várják a mi ajándékainkat. Segítsetek felejthetlenné és varázslatossá tenni nekik idén a decembert! Legyetek ti is valakinek a karácsonyi angyalai!

Vállalod a felelősséget az énképedért?

„MINDEN BETEGSÉGÜNK KÖZT A LEGKEGYETLENEBB SAJÁT LÉNYÜNK MEGVETÉSE.” (MONTAIGNE)

Sz. Zs., Kalitka, JAK Nemes Nagy
Ágnes Kollégium, Székesfehérvár

Vitaestet tartottunk az önszeretet témakörében. Először igyekeztünk meghatározni, hogy mi is az önszeretet? Az egészséges „énkép”, amikor is jó érzéseket táplálunk magunkkal kapcsolatban. Persze rögtön meghatároztuk a két kerülendő szélső pólusát: az alacsony önértékelést és az egoizmust.

Az egészséges önszeretet jellemzői: hogy elfogadjuk magunkat; elismerjük érzelmeinket, de azok nem bénítanak meg; élvezzük saját társaságunkat; elhisszük, hogy nem rajtunk, hanem velünk együtt nevetnek a többiek stb.

Az önszeretet hiánya főleg a gyerekkorban kapott negatív üzenetek – számunkra

fontos emberektől jövő – hatására alakul ki. Idővel ebből torz gondolkodás és körforgás alakul ki, hogy mi is elhisszük ezeket a másoktól jövő visszatükrözéseket, és belső párbeszédünkkel ráerősítünk erre a folyamatra.

Akiknek alacsony az önértékelésük, nem hiszik el, hogy alkalmas és szeretetre méltó lények. Sokszor azért tesznek valamit, hogy saját értékességüket bizonyítsák, hol teljesítménnyel, hol anyagi dolgok birtoklásával. Szüntelen fájdalmat hordoznak magukban, amely ugyanúgy önközpontúságot eredményez, mint a túlzott önbecsüléssel rendelkezőknél.

Érdekes, hogy létezik olyan jelenség is, amikor valakinek belülről egész jó véleménye van magáról, viszont úgy érzi, kívülről nem kap elég pozitív visszajelzést, ezért depresszióssá válhat.

Hogyan lehet fejleszteni énképünket? Változtatnunk kell a magunkkal folytatott belső párbeszédeinken, „át kell írni” a romboló belső kazettáinkat: „mert én mindig ilyen szerencsétlen vagyok”, „mert nekem soha nem sikerül” stb. Felelősséget kell vállalnunk énképünkért, s nem pedig másokat hibáztatni ezért. Ha vállaljuk magunkat, nem viselünk szüntelen álarcot, nem színlelünk, vagyis tokostól-vonostól, de valódivá válunk.

„Túl dagadt vagyok! Jó neked, te sovány vagy!”

JÖNNEK SZEMBE INTERNETEN A SZEBBNÉL SZEBB KÉPEK LÁNYOKRÓL ÉS FIÚKRÓL, TÖKÉLETES TESTTEL, TÖKÉLETES ARCCAL, TÖKÉLETES ÉLETTEL. PÖRGETJÜK AZ INSTAGRAMOT, HOPP Ő ÉPP MALLORCÁN NYARAL, ÉS HÚHA, DE JÓL NÉZ KI, MILYEN SZÉP, VÉKONY, ÉS MÉG A BŐRE IS HIBÁTLAN, GYÖNYÖRŰEN NAPBARNÍTOTT! AZTÁN RÁJÖVÜNK, HOGY MI NEM CSAK, HOGY NEM VOLTUNK IDÉN NYARALNI MÉG A BALATONON SEM, DE FELE OLYAN JÓL SEM NÉZÜNK KI, MINT A KÉPEN LÁTHATÓ LÁNY/FIÚ. ELSZOMORODUNK, SZÓVAL MÉG TOVÁBB PÖRGETJÜK A KÖZÖSSÉGI OLDALAKAT A BEÁLLÍTOTT, TÖKÉLETES KÉPEKÉRT, ÉS NEM KEZDÜNK SEMMIT AZ ÉLETÜNKKEL.

Zachariás Zsuzsanna, Adyák Szemle,
Ady Endre Technikum és Gimnázium, Nagyatád

Na jó, ez egy picit lehet erősen hangzott, de sajnos ez történi manapság. Főleg a mi, fiatalabb generációnkat nagyon magába tudja szippantani az online világ és nagy hatással van az életünkre. Nagyon könnyen elhiszük, amit ott látunk, és ez nagyban tud minket befolyásolni. Emiatt is lehet az, hogy nagyon sok kamasznak van testképzavara, ami annyit tesz, hogy nem tudja helyesen megítélni saját testét, hogy mi a normális, mert egy természetellenes ideálhoz akar hasonlítani. Így egészségtelen szokásokat is felvesz, amelyek komoly problémákhoz is vezethetnek.

Nagyon sok kortársam vagy még fiatalabbak, nem tudják felmérni jól a testüket, és ahogy fentebb is fogalmaztam, egy természetellenes ideálhoz akarnak hasonlítani. „Láttad xy-t az Instán? Milyen gyönyörű modell alkata van, én is úgy akarok kinézni!” Pedig nagy valószínűséggel az csak egy szanaszét photosoppolt és retusált kép, vagy szimplán

fizikai képtelenség, hogy az álmodozó illető úgy nézzen ki, mint a képen lévő hölgy, és nem is kell úgy kinéznie, mert pont attól szép és különleges, hogy ő nem úgy néz ki. Persze, nincs azzal semmi baj, ha valaki tenni szeretne az alakjáért, menjen le az edzőterembe, vagy futni, úszni, sportoljon valamit, étkezzen egészségesen, de mindezt normális keretek között és ne azért tegye, mert úgy akar kinézni, mint a photosoppolt képen a darázsderékű lány (fiúk esetében agyongyúrt srác), vagy mert másoknak akar megfelelni.

Mindig a saját elvárásaitokat tartsátok a szemetek előtt, illetve csak az kizárólag magatoknak akarjátok megfelelni!

Sokszor kapom meg, hogy milyen jó nekem, mert én sovány vagyok, és ha mondom, hogy kellene valamit sportolnom, akkor jön a „Neked minek? Így is olyan vékony vagy!”, illetve nekem tök jó ugye, mert ehetek egy csomó egészségtelen kaját. No és mi van akkor, ha én

meg nem szeretem azt, hogy ennyire sovány vagyok? Mi van, ha azért szeretnék sportolni és nem tőnni magamba ezerrel a junk foodot, hogy egészséges maradjak? Az emberek mindig csak a kövérségre és a fogyókúrára tudnak gondolni, holott létezik bizony egy másik véglet is, a kóros soványság és a hízőkúra. Nem, nem anorexia, az egy kicsit más tészta. A fogyókúra mellett a hízőkúra is ugyanolyan nehéz, vagy még nehezebb is lehet, főleg egy olyan embernek, aki nagyon nehezen szedi fel a kilókat. Így hát borzasztó idegesítő lehet egy nagyon sovány embernek, ha a fenti idézetek közül bármelyiket is megkapja, vagy valaki nagyon irigykedik, mert ő is „ilyen vékony” akar lenni. Ugyanúgy, ahogy egy túlsúlyos embernek sem illik szóvá tenni csak úgy a súlyát, egy sovány embernek sem.

Az a lényeg, hogy mindenki saját magával foglalkozzon elsősorban, saját magának akarjon megfelelni, és tegyen azért, hogy jól érezze magát a bőrében, és tudja szeretni önmagát.

A RAJZSZAKKÖRTŐL A KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEMIG

„MINDENKI TEHETSÉGES VALAMIBEN” – HANGZIK EL RENGETEGSZER EZ A MONDAT. BIZTOSAN VAN BENNE IGAZSÁG, VANNAK AZONBAN OLYAN EMBEREK, AKIKNEK TEHETSÉGE TÉNYLEG KIUGRÓ A TÖBBIEKKEL SZEMBEN. A 18 ÉVES ARNÓTH ANKA IS EZT A TÁBORT ERŐSÍTI, HISZEN FIATAL KORA ELLENÉRE MÁR TÚL VAN EGY ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSON ÉS JELENLEG A KÉPZŐMŰVÉSZETI EGYETEM LELKES ELSŐÉVES HALLGATÓJA.

MINDIG EGY LÉPÉSSSEL FELJEBB

Anka óvodás kora óta folyton rajzolt és festgetett, így szülei és tanárai hamar észrevették, hogy ebben az irányban fog továbbhaladni a későbbiekben. A sok pozitív visszajelzésnek köszönhetően, valamint az alkotás öröme miatt elkezdett rajzszakkörre járni, innen indult az útja. Bár középiskolás korában kicsit más vizekre evezett, de rajztanárai itt is nagyon támogatóak és segítőkészek voltak vele. Ötödik osztályos kora óta a Budai Rajziskola növendéke, az itt eltöltött évek alatt még hétvége is bejárt órákra, ha szükséges volt, hogy felkészüljön a Kisképző felvételijére. Úgy gondolja, hogy a Kisképző volt a legjobb választás ahhoz, hogy elérje azt a célt, amit már kisgyermek korában eltervezett. Itt elmondása szerint remek tanárai voltak: Szőke Gáspár, Sinkó István és még sokan mások. Külön kurzusokra is járt a Galéria Körbe, és az utolsó egy-két középiskolai évében Nagy Gáborhoz a NaN-art-ba is. Mivel ő a Képzőművészeti Egyetem festő tanszék vezetője volt, sokat terelgette Ankat az újtán, és segített neki a fejlődésben és a felvételiben egyaránt. Ennyi befektetett munka mellett talán nem is nagy meglepetés, hogy sikeresen felvételizett a Képzőművészeti Egyetemre, ahol most elsőéves Gaál József osztályában.

FESTÉS, FESTÉS ÉS MÉG EGY KIS FESTÉS?

Természetesen a festészet kitölti az életét, mégis úgy gondolja, hogy változó, mennyi időt tölt ezzel. Még csak 18 éves, sok más dologgal

is foglalkoznia kell. Van, hogy hónapokon keresztül minden nap alkot, mert nagyon zavarja, ha csak a fejében marad egy ötlet vagy egy forma, aztán pedig elfelejtődik. Persze mindenkinek vannak nehezebb időszakai, amikor nehezebben dolgozik, vagy nem bír arra nézni, amit eddig csinált. Ilyenkor vannak hetes, néha hónapos kihagyásai, de ezeket borzalmas élményként éli meg. Alkotóként absztrakt vonalat képvisel, ami régebben formák feldarabolásán alapult elmondása szerint. Sokszor komorabb színvilágban érezte magát otthonosan, de ez a festésmodor elment más gyártási irányába. Élvezte ezt a stílust, teljes mértékben a magáénak érezte, de mostanra egyre nyugodtabb, egyértelműbb formavilággal rendelkeznek a képei, és igyekszik megtartani a kezdeti lendületet az alkotás befejezéséig. A stílusváltás, és a komfortzónájából való kilépés elég nehéz neki, és úgy gondolja, még sokat kell ilyen téren fejlődnie.

MEGVALÓSÍTOTT ÉS JÖVŐBELI ÁLMOK

Ankának fiatal kora ellenére már volt egy önálló kiállítása 2020. február 14-én, amelyet Urbantsok Timea nyitott meg. A Noha Stúdióban rendezték meg Hónigh Huba segítségével. Timeával már múlt augusztusban elhatározták, hogy összefognak és csinálnak közösen egy kiállítást. Nem két

perc lett a neve, ami arra utalt, hogy érdemes több ideig állni egy kép előtt, és formákat, képeket keresgélni bennük. A kiállításnak nagy sikere volt, nem is gondolta az alkotó, hogy annyi érdeklődő lesz. Sajnos a koronavírus Anka életébe is beleszólt, hiszen augusztusra két szobrász és egy grafikus ismerősével Látásmódok címmel szerettek volna egy kiállítást bemutatni, de el kellett halasztaniuk.

És hogy mit rejteget a jövő? A következő kiállításig vagy pályázatig sok megvalósításra váró ötlete van, többek között figurális absztrakt vázlatokba kezdett bele. Ezen kívül szeretne továbbra is zenével kapcsolatban performance-okat csinálni, vagy alá festeni, ezzel kapcsolatban pedig már konkrét tervei vannak.

(Panulin Bogi)

EGY KÖVET IS SOKFÉLEKÉPPEN MEG LEHET FOGALMAZNI

HA HÖNIGH HUBÁVAL TALÁLKOZOL, ÉS FÁRADT, SZINTE BIZTOS, HOGY EGÉSZ ÉJSZAKA A MŰTERMÉBEN VOLT ÉS DOLGOZOTT – MERT A FESTÉSZET TÖBB MINT HOBBI, SOKKAL INKÁBB ÉLETVITEL. A KISKÉPZŐBEN TANULÓ 17 ÉVES MŰVÉSZPALÁNTA TÖREKSZIK A VÁLTOZATOSSÁGRA ÉS A SOKOLDALÚSÁGRA, ÁM NEM RETTEN EL A HAGYOMÁNYOS FESTŐI TOPOSZOKTÓL SEM. EDDIGI EREDMÉNYEI MAGUKÉRT BESZÉLNEK – ELENI KORANI IS VETT MÁR TŐLE KÉPET.

Hönigh Huba első találkozása a festéssel 11 éves korában volt egy vidéki művésztelepen, ahol egyből beleszerelmesedett, annak ellenére, hogy csak véletlen keveredett oda. Amikor felvették a Kisképzőbe, már tudta, hogy ez az, amivel foglalkozni szeretne egész életében. A sikerek is sorra jöttek, volt már önálló kiállítása Magyarországon, de Manchesterben is meg lehetett nézni képeit, májustól pedig egymaga fogja megtölteni a Godot Kortárs Művészeti Intézet két emeletét, mindez 18 évesen. Ennek ellenére mégis szerény maradt. *„Alapvetően nem a sikereimre vagyok büszke, hanem arra, hogyha megfestek egy képet, és úgy érzem, hogy jó.”* Azt azért elárulta, hogy az jelentett neki legtöbbet, mikor Eleni Korani, híres műkereskedő, görög származású magyar üzletasszony rendelt tőle képeket, amik az az Ernst Galériának a gyűjteményébe kerültek.

Két éve van egy saját műterme a Noha stúdióban. Mivel még gimnazista és napközben suliban van, így általában csak este marad ideje a festésre. *„Olyan tiztől szoktam hajnal háromig csinálni, és utána megyek haza, de ebben a lockdown időszakban reggel ötig nem lehet hazamenni, úgyhogy este nyolctól reggel ötig lent vagyok és festek.”*

„Nem feltétlen csak önmagamot keresem a festészetben. Ez egy érdekes problémamegoldó folyamat, amivel síkon lehet játszani. Néha nagyon egyszerű dolgokra lehet lefordítani a mondanivalót, akár pár absztrakt folt is elég tud lenni.” Mint minden fejlődésre képes alkotó, Huba is rendkívül kritikus saját magával, és elmondása szerint nem egyszer volt már

arra példa, hogy megsemmisítette régi alkotásait. *„A fejlődésnek nagyon fontos fázisa, hogy belássa az ember, hogy rossz, amit csinál” – az átlagnál önkritikusabbként gondol magára.*

Általában kitalál magának egy-két projektet, problémakört, és néhány hónapig azzal foglalkozik. Inkább a folyamatok érdeklik és inspirálják, addig jár körül valamit, amíg le nem húzza róla az összes bőrt. Kifejezetten ez az, amire törekszik: elérni, hogy jellegzetessége legyen festészetének az, hogy egy témát többféleképpen meg tud közelíteni, minél több variációban. *„Egyre inkább az a célom, hogy ez legyen a stílusom. Nem szeretnék egy direkt nyelvet kihangsúlyozni, egy egyszerű témát is nagyon sok oldalról lehet vizsgálni, sokféleképpen meg lehet festeni, és nem akarom úgy elhatárolni magam, hogy én ilyen festő vagyok és így festek képeket.”*

Huba inkább rendszereket, kompozíciókat szeret építeni, és nem is mindig az a fontos, ami rajta van, hanem az, ahogy rajta van. *„Próbálok nem leragadni, hogy engem ez,*

vagy az inspirál”. Egyszerre szeretne olyan festő lenni, aki csak véletlen, a várost és az erdőt járva lát dolgokat, és azokat megfesti, és egyszerre olyan is, aki megfog egy 75 kilogrammos követ és lecipeli a műtermébe, hogy kiderüljön, mit tud vele kezdeni. Ez történt például legutóbb.

„Bevilágítottam, csináltam belőle egy csendéletet, és egy hónapja erről festek képeket. Egy absztraháláson, vizuálrendszer-kiépítési folyamaton viszem végig. Még egy követ is sokféleképpen meg lehet fogalmazni.” Azon múlik, hogy mire fókuszál. Ha nem úgy értelmezi a követ, mint egy kő, hanem csak úgy, mint egy térben lévő test, vagy csak az árnyékával játszik, csak a formájával, akkor különböző megoldások születnek. *„Az eredményeket tovább építem, amíg nem kapok egy absztrakt kompozíciót, ami igazából a kőnek a világából indul ki, de a végén már nem a kőről szól.”*

(Velek Domonkos)

TUTI TIPPEK KAMUOLDALAK ELLEN

**FELTALÁLTÁK A CSODA-FOGYASZTÓSZERT?
ELON MUSK A PÉNZÉT OSZTOGATJA A FACEBOOKON?
VIGYÁZZ, MIRE KLIKKELSZ! AZ ONLINE TÉRBEN GYAKRAN
NEM AZOK A DOLGOK, AMINEK MUTATJÁK ŐKET.**

Akármilyen gazdag és jótét lélek, senki nem osztogat pénzt „csak úgy”. Csodaszerek pedig nincsenek. Ha el akarjuk kerülni, hogy kamuoldalak és álhírek tévesszenek meg minket, igyekezzünk józanul átgondolni az adott információt. A legtöbbről már különösebb erőfeszítés nélkül is eldönthetjük, hogy érdemes-e vele foglalkozni vagy sem. Az „évszázad felfedezései” általában kamuk, többé-kevésbé jól megkomponált átverések. De mi a célja ezzel azoknak, akik ezeket a tartalmakat készítik, és az oldalaknak, ahol megjelennek? Többnyire nem az öncélú átverés a lényeg, bár erre is van példa. Legtöbbször a tartalmat megjelentető oldal látogatószámának növelése (amit aztán „eladhat” a hirdetőknél), esetleg egyéni kitűnni vágyás, vagy saját bölcsesség terjesztése a cél.

Hogy ismerhetjük fel, hogy kacska egy cikk vagy kamuoldalról van szó? Ha jól van megírva egy tartalom, hitelesnek tűnik a forrás, akkor a legéberebb ember sem feltétlenül gyanakszik. Az alábbiakban mutatunk néhány lehetőséget, hogy ne menjünk jégre. Ha ezeket szem előtt tartod, nem csak te fogsz kevesebb értelmetlenséget olvasni, de ismerőseidet is megkímélheted tőle.

NINCS, VAGY ÁLTALÁNOS A FORRÁSMEGJELŐS

Ezen siklik át legkönnyebben az olvasó – a legtöbbször nem azzal kezdjük az olvasást, hogy kikérassuk a szerzőt, pedig érdemes! A nem hiteles tartalmak egyik fő ismertetőjegye, hogy senki nem vállalja érte a nevével a felelősséget. Ha egyáltalán nincs megjelölve szerző, vagy általános (pl. az oldal maga), kezdhetsz is gyanakodni. Ez persze nem igaz az egyébként hiteles, valódi híroldalakra, ott sokszor jelenik meg információ szerkesztőségi anyagként. A kevésbé ismert oldalakon talált információkat viszont ellenőrizd mindig, hogy más, komoly oldalak is írják-e róla! Hidd el,

ha valami tényleg fontos, akkor nem egy apró oldal fogja csak felfedezni, hanem megjelenik sok más helyen is. Manapság különösen fontos, hogy hiteles információkat szerezzünk és ne hagyjuk magunkat esetleg félrevezetni.

A KUTATÓ VAGY FORRÁS, AKIRE HIVATKOZNAK, NEM LÉTEZIK, VAGY NEM MONDOTT ILYET

Akár az előző alpontja is lehetne - itt az általánosságokkal dobálózás helyett megadják a kutató vagy laboratórium nevét. Ehhez elég jól hangzó betűszó, vagy egy olyan név, amiben több prof. PhD. Dr. van, mint név. Ezeket is elég egy Google-kereséssel szűrni, de akik ezt a „trükköt” alkalmazzák, azzal számolnak – helyesen –, hogy a legtöbbször nem keresnek rá a forrásra.

ELŐRE KÉRI A LÁJKOT

Ha már kattintottál, de még egy lájkot is szeretne, mielőtt a szupertitkos szupertudást a birtokodba adja, inkább hagyd. Nem fogsz megtudni semmi pótolhatatlant, de szerzhetsz magadnak pár bosszantó percet. Ha még ugyanazzal a lendülettel ki is posztoljuk, amit olvasunk, a barátaink is rákattintanak, hiszen ha mi megosztottuk, akkor az nyilván fontos... Utána pedig ember legyen a talpán, aki ki tudja irtani a sok kamu posztot az idővonaláról.

JÓ KIS HATÁSVADÁSZ CÍME VAN AZ ÍRÁSNAK

Vannak szavak, amikre úgy kattintunk, mintha fizetnének érte. Csak figyelj a címeket! A legtöbbször pedig semmit, vagy semmi érdekeset nem tudunk meg a dologról, csak bevittünk még egy klikket az oldalnak. A „botrány”, „döbbenetes”, „mutatjuk”, „itt van” kifejezések egy címben semmi másra nem jók, mint kierőszoakolni a kattintást. Többnyire semmi érdemi információ nincs mögötte, hiszen ha lenne, nem kellene így eladni.

RÉGI TARTALOM

Az ilyen oldalak sokszor még arra sem veszik a fáradságot, hogy új/saját tartalmat írjanak, egymástól veszik át a cikkeket, amik sokszor több évek, így újra és újra belefuthatunk vadonatúj házi gyógykészítmények receptjeibe, vagy a titokzatos összeesküvésekbe. Ha semmi más oldalon nem találsz róla infót, csak azon, amelyiknek rendelni lehet, hagyd az egészet.

MINDENKI TUDJA?

Ha a citromlé tényleg gyógyítja a rák legalább három fajtáját (NEM!), és ha tényleg mindenki tudja, hogy a repülők chemtraileznek, vagy hogy a Föld lapos, akkor miért nem számolt be erről még semmilyen médium? Ha ez felmerül benned, jól gondolkodsz. Ha a hiteles hírforrások nem erősítik meg az információt, ne is foglalkozz vele.

AZ OLDAL MEGJELENÉSE GAGYI

Villogó hirdetések, neonos, bántó színek, bosszantóan zavaró összehatás – ez is nehezítheti az ellenőrizhetőséget. Menekülj!

NINCS IMPRESSZUM, NINCSENEK ALOLDALAK, MENÜK

A híroldalagnál és hiteles weboldalagnál mindig van impresszum, vagy valamilyen menüpont, ami a szerkesztőséget vagy a céget mutatja be elérhetőségekkel. Az álhíroldalagnál ez hiányzik. A szupergyógyhatású készítményeket, fogyasztszereket pedig többnyire egy egy lapos oldalon találod, és az oldalnak a világon semmi más tartalma nincs.

Ha tesztelnéd vagy felrészítenéd ismereteidet a tudatos internetezés területén, látogass el a <https://hipersuli.hu/tudatosnet/tananyag/roles> oldalra és fúsd át a Hipersuli TudatosNet interaktív kvizét!

EDUTUBE TANULJ A YOUTUBE-ON!

A YOUTUBE MA MÁR NEM CSAK A SZÓRAKOZTATÓ VIDEÓKRÓL, ZENÉKRÓL ÉS KLIPEKRÓL SZÓL, HANEM GYAKORLATILAG KIMERÍTHETLEN FORRÁST BIZTOSÍT AZOK SZÁMÁRA IS, AKIK TANULNI SZERETNÉNEK. ÚJ ROVATUNKBAN OLYAN CSATORNÁKAT MUTATUNK BE, AMIK SEGÍTENEK AZ OTTHONI TANULÁSBAN.

Egy edukatív videó elkészítése rendkívül nehéz és időigényes munka. Éppen ezért hozott létre a YouTube egy új támogatási alapot, amiből azokat a tartalom-előállítókat támogatja, akik minőségi és kiemelkedő edukatív tartalmakat gyártanak. A YouTube a jövőben szeretne egy olyan platformot is elindítani, ahol csak és kizárólag ilyen tartalmú videók érhetőek majd el, ezzel segítve a felhasználókat, hogy könnyebben rátaláljanak ezekre a tartalmakra.

Szerencsére mára egyre több magyar nyelvű edukatív csatorna létezik, melyekből kettőt be is mutatunk nektek!

DON'T PANIC ANGOL

A csatorna célja, hogy minél több ember megtanuljon angolul. A hagyományos, nem annyira hatékony módszereket próbálják felváltani modernkori és innovatív technológiákkal és technikákkal. A videókban például megtudhatjuk, mi a különbség az ausztrál angol, az amerikai angol és a brit angol között, és hogy miért érdemes egyet kiválasztani közülük, amit végül megtanulunk. Segítenek

a dialektus-választásban, megmutatják, mik a különbségek, és hogy mire kell odafigyelni.

Rengeteg hasznos videójuk érhető el, mindenképp érdemes követni őket, ha bizonytalan vagy az angolban, vagy csak fejleszteni szeretnéd tudásodat.

TANULOM MAGAM

A Tanulom Magam egy igen népszerű csatorna, több mint 23 millió megtekintéssel. Témáját tekintve elég sokrétű, bármiről szeretnél tanulni, vagy csak kicsit többet megtudni, szinte garantált, hogy itt megtalálod. Az alkohol hatása, természeti katasztrófák, nyelvtanulás, szellemek és még sok más, amit felsorolni is nehéz lenne.

Az edukatív videók tényeken és kutatásokon alapulnak, amiket hétköznapi nyelvre fordítanak le nekünk. Szóval, ha szeretnéd az ismereteidet bővíteni, gondolkodni vagy csak szórakozni vágysz, mindenképp keresd fel a csatornákat!

(RM)

NORMÁLIS EMBEREK ALTERNATÍV VÁLTOZATAI

A KISBETŰS ÜNNEPNAPOK EGY TÖBB, MINT ÁTLAGOS BANDA. A SRÁCOK MINDENT MEGTESZNEK AZÉRT, HOGY KITŰNJENEK A TÖMEGBŐL ÚGY, HOGY KÖZBEN EREDETIK MARADNAK. VELEK DOMONKOST KÉRTÜK MEG, HOGY MESÉLJEN MAGUKRÓL ÉS ZENÉJÜKRŐL.

HOGY MUTATNÁD BE A ZENEKART?

A kisbetűs ünnepnapok egy alternatív és rockzenét játszó zenekar. Bár próbáljuk a zenénket minél színesebbé tenni és nem szeretnénk megragadni az alternativitás szintjén. Az együttes felállása Hederics Márton dobos, Torda Barnabás basszusgitáros és énekes, Gollob Márton gitáros, és én (Velek Domonkos) billentyűs és énekes.

HOGYAN ALAKULT MEG A KISBETŰS ÜNNEPNAPOK?

2017 decemberében megkaptam az első komolyabb zongorámat. Ahogy megláttam a karácsonyfa alatt, azonnal egy együttest láttam benne. Megkérdeztem az osztálytársaimat, Torda Barnabást és Gollob Mártont. Végül 2018 szeptemberében összeálltunk így hárman és megalakult a kisbetűs ünnepnapok. Az első fellépésünkkel már nagy sikert arattunk. Az iskolánkban léptünk fel és ez a koncert után csatlakozott hozzánk egy iskolatársunk, Hederics Marci, a dobos.

EGY ELÉG SZOKATLAN NEVEK VAN. PONTOSAN MI IS A TÖRTÉNET A KISBETŰS ÜNNEPNAPOK ELNEVEZÉS MÖGÖTT?

Ez akkor jött, mikor még csak hárman voltunk. Sok nevet kitaláltam, de egyik sem tetszett Marcinak és Barnusnak.

Majd megpróbáltam a legrosszabb nevet kitalálni. Marcinak mondtam először, hogy mi lenne, ha kisbetűs ünnepnapok lennénk. Tetszett neki, de megkérdezte, hogy ez mégis mit jelent. Gyorsan bele kellett valamit magyaráznom. Azt mondtam, hogy a kisbetűs alázatot, az ünnepnapok pedig elhivatottságot jelent.

MELYIK ELŐADÓK ZENÉJÉBŐL MERÍTETEK INSPIRÁCIÓT?

Elsősorban azokból a zenékből merítünk, amiket mi is hallgatunk. Például a Beatlesből nagyon sokat inspirálódunk. Viszont rájuk nem zenében próbálunk hasonlítani, hanem elhivatottságban. Ha azt érzem, hogy ez valami olyasmi, mint amilyet a Beatles csinált volna a helyzetemben, akkor tudom, hogy ez már rossz nem lehet.

VAN-E VALAMILYEN BEVÁLT DALSZERZÉSI METÓDUSOTOK?

Igazából nincsen. Alapvetően a számokat én szerzem szövegestül. Ha van egy tetszetős dallam a fülemben, azt próbálom meg valamilyen érzéssel összekapcsolni. Viszont néha csak az isteni sugallat kell.

MENNYIRE VOLTATOK TERMÉKENYEK KARANTÉNBAN? PRÓBÁLTATOK EGYÁLTALÁN?

Márciustól egészen 94 napig semmit. Aztán összeültünk kétszer és elmentünk a mi nyaralónkba négy napra.

VAN-E MÉG VALAMILYEN KEDVES EMLÉKED A BANDÁVAL, AMIT KI TUDSZ EMELNI?

Amikor próba után kijövünk a próbateremből, vagy elindulunk haza és büszkéek vagyunk magunkra. Mondogatjuk, hogy ez már egészen egy együttesnek hangzik.

KI VOLT A TERVEZŐJE A VISSZAFOJTOTT ÁSÍTÁSHOZ KÉSZÜLT ALBUMKÉPNEK?

A tervező egy barátunk unokatestvére, Grodvald Vica. Annyi instrukciót adtunk neki, hogy milyen hangulata legyen a képnek. Hatalmas szerencsénkre pontosan eltalálta, hogy mi mit szeretnénk. Nagyon elégedettek vagyunk vele!

MILYEN KÖZELI VAGY TÁVOLI CÉLOKAT TŰZTETEK KI MAGATOK ELÉ?

Közeli céljaink általában nincsenek. Nagyobb célnak esetleg egy kisbetűs ünnepnapok album. Azt tervezük, hogy ez igazán erős anyag lesz. Más, mint amit eddig csináltunk. Talán sokan ki fognak ábrándulni belőlünk, de reméljük lesznek sokan, akik belénk fognak ábrándulni. Fontos, hogy összetettebb zenét szerezzünk, amik felveszik azokkal a számokkal a versenyt, amiket hallgatunk.

HOGYAN JELLEMEZNÉD MAGATOKAT 4 SZÓBAN?

Normális emberek alternatív változatai.

(Erdős Lilla)

A DUE MÉDIAHÁLÓZAT IDÉN IS MEGHIRDETI TEHETSÉGGUTATÓ DIÁKMÉDIA PÁLYÁZATÁT!

3 KOROSZTÁLYBAN

- általános iskola
- középiskola
- felsőoktatás

7 KATEGÓRIÁBAN

- diákújságíró
- diáklap
- diákrádió,
diákrádiós
- diák-videóújságíró
- diákfotós
- online diákmédium
- mentor

Várjuk a pályamunkákat
2021. március 15-ig
a www.due.hu oldalon,
kizárólag elektronikusan!

Tárgyneremények
és mediaképzési
hozzájárulások
2 millió forint
összértékben!

Részletes pályázati kiírás,
feltételek, tudnivalók:

www.due.hu

DALLOS BOGI: „BÜSZKE VAGYOK RÁ, HOGY MEGMARADT AZ AZ ÉRTÉKREND, AMIT OTTHONRÓL HOZTAM”

A FIATAL ÉNEKESNŐ MESÉLT NEKÜNK ARRÓL, HOGYAN KERÜLT KÖZEL A ZENÉHEZ, MILYEN FIATALON ÉRTE EL AZ ELSŐ SIKEREIT, HOGYAN MARADT KÉT LÁBBAL A FÖLDÖN A FELKÉRÉSEK MELLETT. MEGTUDTUK AZT IS, HOGY MILYEN SOKSZÍNŰ EGYÉNISÉGGEL VAN DOLGUNK, AKI NEM CSAK EGY DOLOGNAK SZENTELI AZ ÉLETÉT.

MIKOR TALÁLKOZTÁL ÉLETEDBEN ELŐSZÖR A ZENÉVEL?

Nagyjából 8-9 éves lehettem, amikor a családommal gyakran mentünk el a Győri Nemzeti Színházba. Nagyon szerettem a musicaleket, például ott láttam először a Hairt, és a Hotel Mentholt. Általában el is kértem ezeknek a daraboknak a szövegkönyvét, hogy otthon megtanulhassam. Szóval az első zenei élményem a színházhoz köthető, de emellett a szüleimmel jártam fesztiválokra is. 9 éves voltam, amikor az apukám elvitt a Sziget fesztiválra, ott részt vehettem Belga, Quimby és Európa Kiadó koncerteken, így megismerkedtem ezzel a szférával is. Jártam zeneiskolába, ahol zongorázni és énekelni tanultam. Schwimmer János volt az énektanárom.

MIKOR DÖNTÖTTÉL ÚGY, HOGY ÉNEKLÉSEL SZERETNÉL FOGLALKOZNI?

Szerintem a kislányok nagy része mondja azt, hogy színésznő vagy énekesnő szeretne lenni, de egy ábrándnál nekem sem volt több ez az elképzelés. Én egyébként fogorvos szerettem volna lenni gyerekkoromban. Még akkor sem

döntöttem úgy, hogy csak énekléssel szeretnék foglalkozni, amikor megjelent 15 évesen az első dalom és videoklipem. A zene mellett mindig voltak más céljaim is, elvégeztem a gimnáziumot, és jelentkeztem a Budapesti Metropolitan Egyetemre, kommunikáció és médiatudomány szakra, ahol nemrég adtam le a szakdolgozatomat. Viszont azon az úton, amin elindultam a dalommal, lehetőségek találtak meg. Én pedig hiszek abban, hogy a lehetőségek egyfajta visszajelzést jelentenek, hogy tényleg jó, amit csinálok. Szóval körülbelül 19-20 éves koromban fogalmazódott meg bennem, hogy elindultam az énekesi pályán.

MESÉLNÉL NEKÜNK KICSIT AZ ELSŐ DALODRÓL? HOGYAN KAPTÁL LEHETŐSÉGET A MEGVALÓSÍTÁSÁRA?

Az iskolai énektanárom elküldött egy pop énekversenyre, ahol az édesapám készített videófelvételeket rólam, és feltöltötte azokat a YouTube-ra. Bognár Tibor zenei manager megkereste őket, és felhívott, hogy szívesen dolgozna velem. Az első dalom Mesehős címmel jelent meg, és Galler András Indián rendezte a videoklipjét.

TE IS SZERETED A MAGYAR ZENÉT?
TÖLTSD KI A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET
A WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON, VAGY TÖLTSD LE A NAGY
DIÁK TESZTEK APPOT AZ APP
STORE-BÓL ÉS A GOOGLE PLAYRÓL!

Hatalmas élmény volt előben ott lenni egy videoklip forgatáson, hiszen addig maximum a Viva TV-n láthattam hasonlót. Azt mondhatom, hogy mai szemmel is büszke vagyok arra a dalra, viszont mára kialakult bennem egy sokkal tudatosabb kép magamról zeneileg.

MIRE VAGY A LEGBÜSZKÉBB AZ EDDIG ELÉRT SIKEREID KÖZÜL?

Ez azért nehéz kérdés, mert nem tudok csak egyet kiemelni. Több mérföldkő volt az életemben. Az egyik, amikor 2014-ben bemutattam a Dal című műsorban a We all-t, vagy amikor 2019-ben ezt a műsort vezethettem. De meghatározó az X-faktor mentorságom is. Illetve megvalósult az egyik álmom, amikor a Forbes magazin a sikeres fiatalok közé sorolt. Ha pedig nem karrier szempontjából közelítem meg ezt a kérdést, akkor arra vagyok a legbüszkébb, hogy mindezek mellett megmaradt az az értékrend, amit otthonról a családomtól hoztam, és aszerint élem a mindennapjaimat.

NEMRÉG LÁTHATTUNK TÉGED PUSKÁS PETIVEL A NYERŐ PÁROS CÍMŰ MŰSORBAN. MILYEN VOLT SZEREPELNI BENNE?

Ez volt az első reality show, amiben szerepeltem, szóval egy új élmény volt számomra. Alapvetően Petivel törekszünk arra, hogy megóvjuk a privát szféránkat, és meglegyen a magánéletünk. Viszont a korábbi évadokban is nagy rajongói voltunk ennek a műsornak, és úgy éreztük, hogy ez egy nagyon izgalmas kaland lehet mindkettőnknek. Eljött az az idő, hogy néhány hétre betekintést engedjünk a kapcsolatunkba, a hétköznapi életünkbe. Nagyon izgalmas és extrém helyzetekbe kerülünk a játék során. Szerepelni egy reality-ben kifejezetten jó önismereti tréning lehet, mert ha valaki visszanezi a róla készült felvételeket, akkor láthatja hogyan reagált különböző helyzetekre, rengeteget tanulhat belőle, illetve fejlődhet általa.

VOLT KEDVENC PILLANATOD A MŰSORBÓL?

Személy szerint én az autózvetős játékot élveztem a legjobban, amikor bekötött

szemmel kellett kormányoznom, miközben Peti kezelte a pedálokat, és irányított engem szóban. Ez a feladat olyan szempontból is nagyon izgalmas volt, hogy valójában még nem szereztem jogosítványt. A vakon történő vásárlás is tetszett, úgy tűnik ezek a „sötét” feladatok érték el nálam, hogy könnyebben kilépjek a komfortzónámból és lazábban teljesítem őket. Petinek valamiért azok a játékok mentek jól, amikor árammal rázták őt. Érdekes dolgok ezek.

MIK A HOBBIJAJD?

Elég átlagos hobbijaim vannak. Nagyon szeretek otthon lenni, sorozatot nézni, olvasni, de szeretek mozogni is, teniszezni, pilatesezni. Illetve Petivel és a barátaimmal lenni.

KÜLÖNBÖZŐ MÁRKÁK ARCAKÉNT LÁTHATUNK TÉGED TÖBB HELYEN. EZEKRŐL MESÉLNÉL NEKÜNK?

Alapvetően én nem vagyok modell, de úgy gondolom, hogy a zenéhez, az énekléshez ma már szorosan kapcsolódik a jelenlét a közösségi médiában, és a közös munka bizonyos márkákkal. Büszke vagyok arra, hogy olyan márkákat képviselhetek itthon, mint a Garnier, a Maybelline, a Sloggi, vagy a Skechers. Ezek olyan együttműködések, amik már évek óta tartanak, és hiteles képviselőjük tudok lenni. Egyébként szeretek részt venni divatfotózásokon, ahol stylistokkal dolgozhatnak együtt, akik megmutatják az olyan oldalaimat is, amiket még én sem ismertem.

VAN VALAMILYEN NAGY TERVED, AMIT MINDENKÉPP MEG SZERETNÉL VALÓSÍTANI A JÖVŐBEN?

Hát persze, sőt több tervem is van. Szeretnék sok jó dalt írni, együtt dolgozni olyan emberekkel, akikre felnézek, folyamatosan fejlődni, aztán majd meglátjuk. Remélem, kapok újabb lehetőségeket a műsorvezetés terén, mert ott is szeretnék valami maradandót alkotni, illetve a jövőben el tudok képzelni egy saját vállalkozást is.

(Bogdán Noémi)

Vásárolj biztonságosan karácsonykor is!

KARÁCSONY KÖZELEDTÉVEL HAJLAMOSABBAK VAGYUNK TÖBBET KÖLTENI, MINT AZ ÉV MÁS IDŐSZAKAIBAN. ILYENKOR MEGAJÁNDÉKOZZUK, MEGLEPJÜK SZERETTEINKET, ÉS HATALMAS LAKOMÁKKAL ÜNNEPLÜNK. BALOGH LÁSZLÓVAL, A PÉNZÜGYMINISZTERIUM PÉNZÜGPOLITIKÁÉRT FELELŐS HELYETTES ÁLLAMTITKÁRÁVAL BESZÉLGETTÜNK A TÚLKÖLTEKEZÉSRŐL ÉS ARRÓL, HOGY MIRE ÉRDEMES ODAFIGYELNI EGY-EGY VÁSÁRLÁSNÁL.

KARÁCSONYKOR AZ EMBEREK ÁLTALÁBAN NAGYVONALÚBBAN KÖLTENEK. MILYEN TIPPJEI VANNAK A DIÁKOK SZÁMÁRA, HOGY KICSIT TAKARÉKOSABBAN OLDJÁK MEG AZ AJÁNDÉKVÁSÁRLÁST?

Először is érdemes átgondolni, hogy mennyi pénzt szánunk az ajándékokra, attól függően, hogy milyenek az anyagi lehetőségeink. Felállíthatunk egy pénzügyi keretet, így nagyjából azt is meg tudjuk tervezni, hogy a szülőkre, barátokra, testvérekre milyen arányban kívánunk költeni. Az első és legfontosabb dolog a tervezés: így nem szalad el velünk a ló, és nem kapjuk magunkat azon, hogy a rendelkezésre álló összeg nagy része már elfogyott, pedig még alig vettünk ajándékot. Azt tudnám tanácsolni mindenkinek, hogy átgondoltan vásároljon, ne impulzusszerűen. Legyünk céltudatosak, tudjuk, hogy pontosan mit szeretnénk, és így könnyebben el tudjuk kerülni a zavaró külső hatásokat, a leárazott, leértékelt áruk vonzását.

A másik dolog, hogy így karácsony táján könnyen előfordulhat, hogy a pillanatnyilag meglévő pénzem nem elég arra, hogy mindenkinek megvegyem azt az ajándékot, amit szeretnék. Így előfordulhat, hogy kölcsönt is kell igényelni. Fiatalabbak esetében ez nem lehetséges, mert a hitelfelvétel korhoz kötött, a hitelintézetek, bankok csak 18 év fölöttieknek adnak hitelt. A családban viszont előfordulhat, hogy a szülők kölcsönt vesznek fel, ezért erre

is érdemes kitérni. A karácsonyi vásárlásnál alapvetően kétfajta hitel jöhet szóba: **áruhitel** vagy **személyi kölcsön**. Az **áruhitel** általában az üzletekben áll rendelkezésre, a pénzügyi szolgáltatók képviselői közvetlenül az üzletben intézik a hitelkérelmeket. Ezek a hitelek általában 20-25 ezer forintnál kezdődnek, és a hitelösszeg nem szokott egymillió forintnál nagyobb lenni. A kereskedők sokszor úgynevezett 0 százalékos THM-mel adják ezeket a hiteleket.

Itt el is értünk a kölcsönök legfontosabb mutatószámához. Ez a THM, azaz a teljes hiteldíj mutató. Ez a nagyon fontos szám nem csak a kamatokat foglalja magában, hanem az összes olyan költséget, amely a hitelhez kapcsolódik. Tehát ha nulla THM-mel hirdet egy kereskedő, akkor az tényleg azt jelenti, hogy például 100 000 forint értékű áruhitel felvétele után nekem 6 vagy 12 hónap alatt ugyanennyit, azaz tényleg 100 000 forintot kell részletekben visszafizetnem. Nincs plusz kamat és semmilyen más költség. Ha mindenképpen vásárolni akarunk, de az adott pillanatban éppen nem elég a pénzünk, akkor a 0 százalékos, 0 THM értékű áruhiteleket érdemes megfontolni, hiszen ezek tényleg nagyon kedvezőek. De azért ezt a kedvező lehetőséget is érdemes nagyon alaposan végiggondolni. Járjuk körbe a feltételeket, és számoljunk utána, hogy a család a folyó kiadásai mellett biztosan vissza tudja-e fizetni határidőre a kölcsönt.

A **személyi kölcsön**nél legyünk még óvatosabbak. Ez általában nagyobb értékre szól, lehet akár két-három- vagy négymillió forint is.

Itt viszont jóval magasabb a kamatszint is: 8-10 százaléknál indul, de lehet akár 20 százalék is. Itt mindenképpen számoljunk utána, hogy mennyivel többet kell összességében visszafizetnünk, és ne csak a törlesztőrészt nézzük. Persze a személyi kölcsönnek van egy óriási előnye, nevezetesen, hogy azt bármire, bármikor fel tudom használni. Nem szükségszerűen csak áruvásárlásra, hanem szolgáltatások igénybevételére is. A THM itt is kulcskérdés: a személyi kölcsönöknél mindenképpen végezzünk előzetesen összehasonlítást az ajánlatok között – például az interneten.

Minden hitelfajta esetében a felvétel előtt nagyon fontos tájékozódni, hogy melyik szolgáltatónál veszem igénybe. A Magyar Nemzeti Banknál, de az erre szakosodott szolgáltatók honlapjain is találhatóak összehasonlító alkalmazások.

Tehát a leglényegesebb az, hogy még a bevásárlás előtt készítsünk egy költségkalkulációt: mennyi pénzem van, mennyit szánok az ünnepekre és körülbelül milyen ajándékokban gondolkodhatok. Az így kialakított előzetes költségvetéshez próbáljuk minél szorosabban tartani magunkat. Nyilván fillerre pontosan nehéz ezt megtenni, de nagyságrendileg mindenképp tartzuk a tervet. Ne hagyjuk magunkat elcsábítani, befolyásolni a ránk zúduló rengeteg reklámtól. Lehetnek ugyan vonzó ajánlatok, de ezek miatt ne rúgjuk fel az előzetes terveinket. Ha annyira ellenállhatatlannak tűnik az ajánlat, akkor is alaposan fontoljuk meg, hogy valóban szükségünk van-e az árura. Semmiképpen ne hamarkodjunk

el a döntést. És mielőtt gyorsan lecsapnánk az ajánlatra, nézzünk utána, hogy a megvásárolni tervezett terméket hol lehet a legjobb áron, illetve a legjobb feltételekkel beszerezni.

A KORONAVÍRUSJÁRVÁNY MIATT MEGNÖVEKEDETT AZ ONLINE VÁSÁRLÁSI KEDV. EZ JÓ, MERT NEM KELL AZ ÁRUHÁZAKBAN TOLONGANI AZ AJÁNDÉKVÁSÁRLÁSKOR. MIRE ÉRDEMES ODAFIGYELNI, HA AZ INTERNETEN RENDELÜNK AJÁNDÉKOT?

A járvány és a fertőzések elkerülése miatt ez mindenképpen helyes irány. Lehetőség szerint olyan internetes honlapról vásároljunk, amit már ismerünk. Vannak nagy háttérrel rendelkező, jól ismert webáruházak, országos hálózattal. *(Vannak olyan hivatalos listák az interneten, amelyek felhívják a figyelmet a kevésbé megbízható, problémás webáruházakra is - ld. keretes írásunkban.)* És vannak persze tőlünk nagyon távol eső ajánlattevők is. Gondoljunk arra is, hogy mi van akkor, ha hibás árut szállítanak ki egy másik kontinensről, vagy nem azt kapjuk, amit mi szeretnénk. Hogyan tudunk reklamálni, hogyan tudjuk visszaküldeni vagy kicserélni a terméket?

(Az online piacereken történő vásárlások fogyasztóvédelmi tudnivalóiról a novemberi DUE Tallózó „Fogyassz okosan! rovatában olvashatsz - a szerk.) Tehát több szempontot is figyelembe véve nem mindig a legolcsóbb a legkedvezőbb ajánlat. Én magam is, mikor az internetről vásárolok, igyekszem elsősorban magyarországi cégeknek körülnézni. Ha nem árulja magyar cég azt az árut, akkor is legalább az Európai Unión belül maradok, ráadásul akkor vámeljárás sem bonyolítja és drágítja a kiszállítást. Az EU-ban a fogyasztóvédelem, a fogyasztói elemek elég megbízhatóak, és általában a fogyasztói érdekek elég jól érvényesíthetőek. Ha valakinek jó nyelvtudása van, az bátrabban rendelhet külföldi cégtől valamit, de akinek hiányos a nyelvismerete, az jobban teszi, ha magyar cégtől vásárol.

kevésbé ismert cégek közötti különbségtételt. Érdemes kicsit többet fizetni, ha már bevált egy oldal. Számoljunk vele, hogy egy olcsóbb, de ismeretlen eladónál nagyobb a kockázatunk.

Figyeljünk a szállítási költségre is! Látszólag jobb az ár az egyik helyen, de rátesznek pár ezer forintot a kiszállításért. A másikban viszont benne van a kiszállítási költség, ezért az ár magasabbnak tűnik. Ezeket is figyelembe kell venni. Vannak olyan árucikkek, melyeket ugyan kinézünk az interneten, de próba nélkül nem lehetünk biztosak benne, hogy jök is lesznek nekünk. Ez főleg ruházati termékeknél jellemző. Fontos, hogy vissza lehessen cserélni, hogy ne vesszen el a pénzünk.

És végül a fizetésről: A kártyás fizetések ma már rendkívül biztonságosak, főleg akkor, ha megbízható eladótól vásárolunk. Legújabbban már számos bank, illetve e-kereskedő alkalmazza a januártól már kötelező megerősített ügyfél hitelesítést, amikor telefonunkra pl. egy megerősítő kódot kapunk a fizetés véglegesítéséhez. Hazai cégektől vásárolva nagyon nehéz elképzelni, hogy egy valós honlapon csalás történjen, de azért nem árt utánanézni az eladónak és a többi vásárló értékeléseinek. Ha EU-n belüli a webshop, akkor is alacsony a kockázat, de ha az EU-n kívülről szeretnénk vásárolni, akkor azt háromszor is érdemes meggondolni, különösen ha nem egy közismert cégről van szó.

(Kozma Lilla)

ITT ELLENŐRIZD A WEBÁRUHÁZAT!

Ha biztos szeretnél lenni benne, hogy megbízható a webáruház, ahonnan vásárolnál, nézz utána a jogsertowebaruhazak.kormany.hu oldalon! Az adatbázisban azokat a jogsértés elkövető webáruházakat találod meg, amelyek magatartását a fogyasztóvédelmi hatóság, a Gazdasági Versenyhivatal, vagy a bíróság jogerősen megállapította.

A honlapon általános kereséssel is ellenőrizheted a webáruházad, de többféle szempont szerinti csoportosítással is segíti a tájékozódást. Lehet választani például a jogsértés típusa szerint az elérhetőséggel kapcsolatos tájékoztatási hiányosságok; szállítással, elállással és jótállással kapcsolatos problémák; illetve a „csodát ígérő termékekkel” kapcsolatos megtévesztés

között. Ugyanígy lehet szűrni az eljáró hatóság, a jogsértés elkövetésének felülete (honlap vagy applikáció) szerint, vagy épp, hogy kapott-e bírságot a webáruház, és hogy pótolta-e a hiányosságokat utólag.

Ha az általad választott webáruház nem szerepel az adatbázisban, azt jelenti, hogy még senki nem jelentett vele kapcsolatos problémát, vagy nem zárult le az ügye. Ezért, ha nem találsz az adott áruházat az adatbázisban, feltétlenül olvasd el a vásárlói visszajelzéseket is!

Ha pedig az ellenőrizni kívánt webshopot megtalálsz az adatbázisban, még akkor sem kell elkeseredned: olvasd végig alaposan az információkat róla, mert ha javította a hiányosságait és megszüntette a jogsértést, akkor körültekintően, de rendelhetsz róla.

Az internetes vásárlásnál is érdemes összehasonlítani az ajánlatokat, mert ugyanazon árucikkek között gyakran 10-30%-os árkülönbséget is találhatunk. Márpedig az interneten egy gyors kereséssel könnyű az összehasonlítás. És persze ne felejtjük el a megbízható, ismert, valamint a

HOGY TARTHATOM BIZTONSÁGBAN A PÉNZEM?

SOROZATUNKBAN MÁR SZÁMTALAN TERMÉKCSOPORTOT VIZSGÁLTUNK FOGYASZTÓVÉDELMI SZEMPONTBÓL: ELJÖTT AZ IDŐ, HOGY A PÉNZÜGYEINKET VEGYÜK GÓRCSÓ ALÁ. MI TÖRTÉNIK, HA ROSSZ SZÁMLÁRA UTALUNK, VAGY MEGSZEREZTÉK A BANKKÁRTYA ADATAINKAT? EGY PERCIG SE AGGÓDJ, INTERJÚNKBAN SZAKÉRTŐNK, SIKLÓSI MÁTÉ MINDEN EZZEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSRE VÁLASZT AD, HOGY OKOSAN BANKOLHASS.

HÁNY ÉVES KORTÓL ÉRDEMES ELKEZDENI FOGLALKOZNI A PÉNZÜGYEKKEL?

A pénzügyi szolgáltatások az a téma, amire azt szoktuk mondani fiatalon, hogy ráérünk még, nincs hozzá semmi közünk. Ez nem jó szemlélet, mert így nagyon hirtelen tör majd be az életünkbe. Vannak, akiknek ez már 18 éves koruk környékén eljön, másoknak kicsit később. Én úgy gondolom, hogy az apróbb pénzek esetén – zsebpénz, kisebb összegű fizetés –, se teljesen mindegy, hogy mennyit von le tőlünk a pénzügyi szolgáltató, vagy ha nagykorúként hitelt veszünk fel, annak is tisztában kell lenni a terheivel.

MILYEN KOCKÁZATOKAT REJT AZ ÉLŐ BANKOLÁS, ILLETVE A NETBANKOLÁS?

Nehéz erre pontosan válaszolni, hiszen az egyik oldalon ott állnak a hacker törekvések, a másik oldalon a bankok, akik igyekeznek ezeknek a támadásoknak ellenállóvá tenni a pénzügyi felületeket. Kimondható, hogy meghackelhetetlen zár, információ nem létezik. A tapasztalatok alapján, aki nagyon be akar jutni valahova, és meg is fizetik, az be tud jutni bárhova. Ezért a pénzügyi szolgáltatások területén manapság általánossá vált a kettős vagy még több szintű hitelesítés, amit már nehezebb feltörni. A régi típusú felhasználónév és jelszó védelemmel ellátott rendszerekbe könnyedén bejut egy jó hacker, de ha már párhuzamosan, például egy mobil eszközön is meg kell erősítenünk a belépést, akkor már nem olyan könnyű feltörni.

VAN KÜLÖNBÉSÉG A WEBES FELÜLETEN TÖRTÉNŐ BANKOLÁS ÉS A BANKI APPLIKÁCIÓK KÖZÖTT?

Egy igazán fontos különbség van, hogy a böngészőfelületet könnyebb megheckelni, mint az applikációkat. Egyébként ugyanaz a különbség, mint minden másik applikáció és netes felület használata között. Az applikációk tárhelyet foglalnak, ugyanakkor gyorsabbak. A böngészőfelület pedig nagyobb internetsebességet igényel.

MIRE ÉRDEMES FIGYELNI, AMIKOR BANKOT, BANKSZÁMLA-KONSTRUKCIÓT, BANKKÁRTYÁT VÁLASZTUNK?

Fontos megnézni a plusz kiadások mértékét. Ellenőrizni kell a bankszámlavezetési díjat, ami legjobb esetben 0 forint havonta, de ezt a bank bármikor megváltoztathatja. Figyelni kell a bankkártya éves díjára, amit a legtöbb bank első évben nem számít fel – egyfajta akcióként. Vannak olyan diákszámák, ahol ez a díj minimális, de az esetek nagy többségében előbb-utóbb mégis fogunk fizetni a bankkártyáért évi párezer forintot. Ilyenkor fontos eldönteni, hogy kell-e nekünk három-négyszeres áron egy nagyon szép bankkártya, vagy elég minimális díjért egy egyszerűbb.

Jellemzően azt lehet mondani, hogy a dombornyomott, üzleti bankkártyák kerülnek a legtöbbször, ezeknek az éves díja 10-20 ezer forint közötti, az elektronikus, egyszerű típusok pedig pár ezer forint körül mozognak.

Ezt az összeget tizenkettővel elosztva és a havi számlavezetési díjat hozzáadva megkaphatjuk a tényleges havi költségünket. Nagyobb forgalmú kártyák esetén a bank és az állam által felszámított jutalékot is figyelembe kell venni, mint például a pénzfelvételt ATM-ből, utalások költségét.

EZEN FELÜL MIRE ÉRDEMES RÁKÉRDEZNI, HOGY MONDJUK A KÖVETKEZŐ HÓNAP VÉGÉN NE LEPŐDJÜNK MEG A BANKKÖLTSÉGEKEN? MILYEN „REJTETT” KÖLTSÉGEK LEHETNEK – GONDOLUNK ITT A PÉNZFELVÉTEL, UTALÁS, KÁRTYÁS FIZETÉS, SMS-ÉRTESELTETÉS, PAPÍR ALAPÚ VAGY ÉPP ELEKTRONIKUS BANKSZÁMLAKIVONAT DÍJÁRA.

A korábban elmondottakon kívül létezik az sms-őr szolgáltatás, amivel minden utalás, fizetés után sms-t kapunk. Ez kis összegű havi bevételnél, például pár ezer forintot zsebpénz, igenis megfontolandó, ugyanis akár havi 1000 forint is lehet plusz költségként a sms-őr szolgáltatás.

KÖTELES VAGYOK-E ELFOGADNI A SZÁMLACSOMAGHOZ TARTOZÓ BANKKÁRTYÁT, ÉS HA MÁSIKAT AKAROK, FELSZÁMOLHATJÁK-E MINDKÉT KÁRTYA ÉVES DÍJÁT?

A bankkártya egy opcionális szolgáltatás, habár a bankok ajánlják értékesítéskor. Amennyiben csak gyűjtünk egy számlára, és az összeget nem használjuk el, akkor nem szükséges a kártya. Ez devizaszámláknál (dollárral, euróval) elég gyakori jelenség. Ebben az esetben utalással átvezetve másik számlára vagy bankfiókból tudjuk kivenni a kívánt összeget nyitási időben. Ugyanakkor manapság nem csak pénzügyileg, de a járvány miatt is biztonságosabbnak tartjuk a készpénzmentes megoldásokat, ezért érdemes megfontolni egy bankkártya, vagy a telefonon használható mobilbank használatát. Ez a netes vásárlásokhoz is jól jön.

HA AZ AUTOMATA NEM ADJA KI A PÉNZÜNK A KÁRTYÁS PÉNZFELVÉTKOR, MILYEN TEENDŐINK VANNAK?

Egy bankautomata esetében előfordulhat, hogy elromlik vagy megpróbálták korábban meghackelni, eltömítették a pénzkidő kijáratot, esetleg bármilyen más módon próbálnak illetéktelenül adatokhoz jutni. Az is előfordul, hogy mi ütünk el egy adatot, például a PIN kódot nem megfelelően adjuk meg. Ilyenkor hívni kell a bankautomatán feltüntetett telefonszámot. Emögött mindig egy non-stop ügyfélszolgálat áll. Teljes pontossággal kell bejelenteni, ami történt, ezután vagy azonnali segítséget fognak nyújtani, vagy felveszik a jegyzőkönyvet, és egy hosszabb procedúrán keresztül orvosolják a problémát. Amit állítunk, később visszaellenőrizhető a bankautomatáknál elhelyezett kamerák segítségével.

HA ROSSZ SZÁMLASZÁMRA UTALUNK, MIT TUDUNK TENNI, HOGY VISSZAKAPJUK A PÉNZÜNKET?

A bank nem nagyon segít ilyen esetekben, bár vannak olyan példák, mikor tud. Például elektronikus szolgáltatások esetén 72 órán belül lehet reklamálni. Ez főleg a kártyával végzett tranzakciók esetén érvényes, ezeket az összegeket többnyire vissza is lehet szerezni. Amennyiben a határidőkből kifutunk, vagy olyan módon utaltunk, amelyen nem segít semmilyen pénzvisszaszerzési szolgáltatás, akkor a címzett ügyféltől lehet visszakérni. Ha rossz számlaszámra utaltunk, annyi információt kaphatunk a banktól, hogy kinek utaltuk el tévesen az összeget, és elérve őt, bizhatunk a korrektségében.

HA GYANÚNK SZERINT VISSZAÉLNEK A KÁRTYAADATAINKKAL VAGY HOZZÁFÉRTEK VALAHOGY A BANKSZÁMLÁNKHOZ, MI A TEENDŐ? SZÁMÍTHATUNK VALAMILYEN VISSZATÉRÍTÉSRE?

Az elmúlt évek tapasztalatai szerint, a bankoknak fontos, hogy ha ügyfeleik bűncselekmény áldozatai lesznek, akkor segítsenek nekik az ellopott összeget visszaszerezni. Kártyatársaságtól függően létezik a chargeback eljárás, amellyel vissza tudjuk igényelni a pénzünk. Ez abban az esetben is működik, ha online vásárolunk, és nem érkezik meg a termék.

(SZB)

UTAZNI JÓ! LENNE...

A JÁRVÁNYHELYZET MIATT MOST NEM AJÁNLOTT SÍELNI, NYÁRON NEM VOLT AJÁNLOTT NYARALNI, TÚNHET ÚGY, HOGY SOHA NEM UTAZHATUNK MÁR, DE EZ NEM IGAZ. A JÁRVÁNYNAK VÉGE LESZ, ÉS HA AZ ÉLET NEM IS PONT OLYAN LESZ, MINT ELŐTTE, UTAZNI AZÉR MÉG ELÉG SOKAT FOGUNK. MI ERRE KÉSZÜLÜNK, ÉS A HAGYOMÁNYOS HELYZETET VIZSGÁLTUK SIKLÓSI MÁTÉ FOGYASZTÓVÉDELMI SZAKÉRTŐ SEGÍTSÉGÉVEL.

Az utazás megszervezése előtt sok mindenről kell döntenünk, hova utazzunk, mivel menjünk, egyénileg szervezzük-e a nyaralást vagy fizessünk be egy utazási irodánál? Bár legtöbbször a kényelem helyett inkább a pénztárcánk irányít bennünket, érdemes megvizsgálni biztonság szempontjából is az „egyéni utazás vs. utazási iroda” kérdést.

Nézzük végig melyik és mikor nyújthat jobb megoldást!

KIKNEK AJÁNLOTT AZ UTAZÁSI IRODA?

- Akinek nincs ideje vagy kedve megszervezni az utazását.
- Aki bizonytalannak érzi magát az utazásszervezésben, és nincs segítsége.
- Amikor valaki a kényelmet tartja szem előtt, vagyis nem kell semmit tennie, elég csak elmennie az utazási irodába, vagy online lefoglalnia, és az mindent elintéző helyette.
- Aki messzi tengerparti nyaralóhelyre akar utazni, tipikusan Egyiptomba, Törökországba, Görögországba stb. Ezek a nyaralások ugyanis egyénileg csak ritkán szervezhetők meg olcsóbban, hiszen az utazási irodák által kínált árak már jelentős kedvezményt tartalmaznak.
- Aki nem beszél jól angolul, vagy a célország nyelvén. (Dél-Amerikában például az angollal sem mész sokra. Ott a spanyol a nyerő.)
- Már a szervezés sem egyszerű így, a programokat le kell levelezni, a szolgáltatásokat, autót lefoglalni, információt kell szerezni, kutakodni a látnivalók, belépők, éttermek, szállodák után, ennek a nyelve pedig az angol és/vagy az adott ország hivatalos nyelve lesz. Arról nem is beszélve, hogy szinte minden út során adódik valami galiba, ezekre sokszor utólag vissza sem emlékszünk, de képzeljük el, hogy ezekben a helyzetekben kézzel-lábbal mutogatva kellene

boldogulnunk. A megfelelő kommunikáció szélsőséges esetben akár életet menthet!

- Kiemelkedően jó (pld. last minute) ajánlat esetén.
- Azonban fontos szem előtt tartanunk, hogy a legtöbb ilyen ajánlat csoportos utazást takar, előre betervezett programokkal, így alkalmazkodnunk kell a programidőhöz és az utazótársainkhoz is.

HOGYAN VÁLASSZUNK MEGFELELŐ IRODÁT?

Sokszor hallottuk már, hogy egyes irodák csődbe mentek, az utasok pedig vagy nem tudtak kiutazni és a pénzüket sem kapták vissza, vagy pedig kint ragadtak külföldön. Az utazóktól ugyanis ezek a szolgáltatók általában előre, egyben (vagy nagy részben) el szokták kérni a díjakat, amiket a partnerek számára át is utalnak, jobb esetben.

Ezért fontos, hogy mindenképpen nézzünk utána az adott irodának – mondja Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő –, ilyen például, hogy az adott iroda be van-e jegyezve a nyilvántartásba, a nyilvántartási száma megfelelően utazási irodának nyilvánítja-e, van-e bankgaranciája, vagy van-e biztosító, aki mögötte áll.

Ugyanis az utazási irodák bedőlése ellen jogszabály védi az utazókat, mivel az engedéllyel rendelkező utazási irodák esetében egy államilag biztosított garancia áll az irodák mögött. Ez azt jelenti, hogy az utazási irodáknak kötelezettségük pénzben letétet, vagy biztosítónál biztosítást lekötni azért, hogy ha bedölnének, az utasok haza tudjanak jönni, vagy ennek ellenére ki tudjanak utazni. Ezek a garanciák azonban nem érvényesek egyes speciális esetekben, ilyenek, ha egy egyesület – például sportegyesület, vagy oktatási intézmény – szervez utat, ekkor az állami garanciák nem érvényesülnek – ilyen szervezett utaknál engedély sem szükséges.

MIKOR JÓ AZ EGYÉNI SZERVEZÉS?

Az egyéni szervezés főleg azoknak ajánlott, akik szeretnek mindent a maguk irányítása alatt tudni, nem szeretnek alkalmazkodni, és pontos elképzeléseik vannak arról, mikor, hova szeretnének utazni. Az egyéni szervezés több munkával jár ugyan, de általában olcsóbb így a nyaralás, és

természetesen teljesen testreszabott. Nem kell kompromisszumot kötni semmiben.

Igaz, mindenre gondolnunk kell: a repülőjegyre, a szállásra, a transzferre a repülőtérről és vissza, a csatlakozásokra, a helyi közlekedés megoldására, az esetleges vízumra stb. Az európai városnézésekre, de akár a távolabbi úti célokra, hosszabb túrákra is nagyszerű lehet ez a megoldás!

A gondos szervezésnek jelentős részét az útvonal kialakítása fogja kitenni. Egy jó útvonal megtervezésénél mindenképpen érdemes hasonló szempontokat figyelembe venni, mint az utazási irodák teszik, vagyis azt, hogy az útvonalunk felfűzhető legyen egy viszonylag egyszerű vonalra, de egy-egy csodálatos látnivalóért le lehet térni a legegyszerűbb útról is. Ebben az esetben erre lehetőségünk van, és meg is éri! A következőkre azonban mindkét esetben érdemes odafigyelni!

BIZTOSÍTÁS

A baleset- és egészségbiztosításon túl van lehetőségünk úgynevezett útlemondási biztosítást is kötni. Ez a biztosítás akkor érvényes, hogy ha az elutazó ember közvetlenül az elutazást megelőző napon, vagy napokban megbetegedett, és orvosi igazolása van arról, hogy nem képes elutazni. Az utazási irodák maguk is kínálnak ilyen

termékeket, de saját magunk is köthetünk, egyre azonban fontos vigyázni: pontosan meg kell nézni, milyen esetekben, és milyen igazolással fizet, mert számos kiskaput hagynak maguknak a biztosítók.

SZÁLLÁSHELY

A szálláshely közvetítők próbálnak segíteni nekünk abban, hogy ha nincs kiválasztott szálláshelyünk, akkor az ő adatbázisában lévő több száz szálláshely közül tudjunk választani. Meg tudjuk nézni a szobák minőségét, elhelyezkedését, illetve össze tudjuk hasonlítani az árakat. Ezek a szolgáltatók nem rendelkeznek ugyanolyan garanciával, mint az utazási irodák, de ettől függetlenül sokszor nyújtanak segítséget probléma esetén. Ha lefoglaltuk a szálláshelyet, kifizettük, majd ezek után megérkezve azt mondják, hogy nekünk nincs is szobánk, akkor ezek a nagyobb online szálláshelyszolgáltató platformok meg szokták próbálni oldani ezeket a vitás helyzeteket, illetve segítenek nekünk szobához jutni. De azt tudni kell, hogy itt már nem állami garancia (jogsabály) áll a háttérben, hanem az adott szálláshelyközvetítőnek a saját üzleti érdeke – mondta el Siklósi Máté fogyasztóvédelmi szakértő a DUE Tallózónak.

Ebben az esetben van egy nagyon fontos jog, ez a lemondási szolgáltatás, amit a legtöbb ilyen szolgáltató felárral kínál. Az utazási

irodánál, ha csomagot veszünk igénybe, akkor a kiutazást megelőzően többnyire már nem kaphatjuk vissza a befizetett összeget. Egy szálláshely-közvetítő esetében egyszerűbb a helyzet. Ha ötvenezret fizetek egy szálláshelyért, kb. plusz 5-10 ezer forintért elérhető lesz az a lehetőség, hogy az indulás előtt akár 1 nappal lemondjam ingyenesen, vagy minimális levonással a szálláshelyet. Bármilyen váratlan dolog közbejöhethet, így ezt a pluszdíjat érdemes kifizetni. Arra azért figyelni kell, hogy az „ingyenes lemondás” nem mindig az utolsó napig lemondható szállást jelent, sokszor egy hónappal, vagy hetekkel az érkezés előtt zárul a lemondhatóság.

Ezzel szemben az utazási irodák garanciát vállalnak arra, hogy amennyiben nem tudnak nyújtani egy szolgáltatást, akkor annál legalább egy szinttel magasabb szolgáltatást nyújtsanak, erre jogszabály kötelezi őket. Például, ha lefoglaltunk egy hotelben egy tengerre néző szobát, akkor nem adhat nekünk nem tengerre néző szobát abban a szállodában. Amit a fogyasztó tehet, ha úgy érzékeli, hogy gyengébb szolgáltatást kapott, például a lift mellé kapott szobát, ami zavarta őt a pihenésben, panaszt tehet az utazási irodánál és kártérítést követelhet – zárta összefoglalóját Siklósi Máté.

(Bihari Bernadett Luca)

TÓTH PETRA: TEMPLOM, LAKÁS, IRODAHÁZ

HOGYAN JÖN LÉTRE EGY ÉPÜLET KÍVÜL-BELÜL? HOGYAN JÖNNEK LÉTRE A FORMÁK? MI IHLET MEG EGY MŰVÉSZT? MIÉRT JÓ, HA POZITÍV ÉRZÉSEKET VÁLT KI EGY ÉPÜLET AZ EMBERBŐL? ERRÓL BESZÉLGETTÜNK TÓTH PETRÁVAL, A FINTA STÚDIÓ ÉPÍTÉS-ZSÉPÍTÉSZÉVEL.

MIÉRT LETTÉL ÉPÍTÉSZ?

Ez tulajdonképpen családi örökség nálam. Édesapám is építész volt, akinek már gyerekkoromban is segítettem az épületek felmérésében és néha a tervek megrajzolásában. Tehát a szakma tulajdonképpen kiskoromtól kezdve az életem szerves része volt. Jól ment a matek a suliban, és rajzolni is nagyon szerettem. Ezért adta magát, hogy ezen az úton induljak el.

BÁRKIBŐL LEHET ÉPÍTÉSZ, VAGY KELL HOZZÁ VALAMI PLUSZ?

Mint mindenhez, ehhez a szakmához is elengedhetetlen az elhivatottság. Egy projektben rengeteg munkaóra van. Ha az ember szeretne szép és jó dolgokat létrehozni, akkor elengedhetetlen a türelem és a kitartás. Illetve érdeklődés az új dolgok iránt. Szinte mindegy, hogy ki milyen képességekkel rendelkezik, de talán ezek a legfontosabbak; elhivatottság, kitartás, türelem, érdeklődés és fantázia.

MI SZÁMODRA AZ ÁLOMMUNKA?

Ha egy olyan projekten dolgozhatok, ahol a megbízó pontosan tudja, hogy mit szeretne, de a megvalósítását átadja az építész kezébe. Természetesen ilyenkor is, mind minden esetben, felmérjük az igényeket és kéréseket. Ha ez a két dolog találkozik, az a legjobb kombináció. Ebből szoktak a legjobb dolgok létrejönni, és ez az, amire azt mondhatja az ember, hogy tökéletes.

A MUNKÁD MELYIK RÉSZÉT SZERETED A LEGJOBBAN?

A tervezést. A Finta Stúdió egy tervezőiroda, ami azt jelenti, hogy mi megtervezük az épületeket kívül-belül, de a kivitelezésben már csak időnként művezetőként veszünk részt. Én viszont szeretem lekövetni az elejétől a végéig, hogy mi történik az építkezésen. Ez azért fontos, mert ilyenkor van még lehetőség felmerülő problémák javítására, változtatásokra. Olyan

munka tud létrejönni, aminek a végeredménye egy minden részletében összeillő alkotás.

HONNAN SZOKTÁL IHLETET MERÍTENI?

A munkámat nevezhetjük művészetnek. Szinte minden hatással van az emberre, így a munkára is. Ezek a hatások jöhetnek az internetről, de akár egy kirándulás vagy utazás során is. Általában többen dolgozunk egy projekten. Van, hogy a délutáni kávé során ugrik be egy jó ötlet. Illetve, ha valakinek van egy ötlete, azt a többiek tovább gondolják, és úgy lesz tökéletes. Volt egy munkám, ahol egy lobby belsejét kellett megterveznem. Pár nap múlva jöttem rá, hogy az egyik ruhám olyan grafikájú, mint a lobby belseje lett. Minden hatással van ránk.

AZ ÉPÍTÉSZ VAGY A BELSŐÉPÍTÉSZ MUNKÁJA A NEHEZEBB?

Szerintem nem lehet különbséget tenni a kettő között. Mind a kettő ugyanannyira nehéz. Mindkét oldalon van rengeteg megoldandó kérdés. Maradjunk annyiban, hogy mindenkinek a saját munkája a legnehezebb, a másiké mindig könnyebbnek tűnik.

HOGYAN DOLGOZIK EGYÜTT EGY ÉPÍTÉSZ ÉS EGY BELSŐÉPÍTÉSZ?

Az építésznél kezdődik minden. Ők álmodják meg az épületet- a megbízó által kért négyzetméterekkel, funkciókkal- hogy milyen elhelyezkedésű legyen a telken, milyen színű és alakú legyen, valamint, hogy ezek a funkciók hogyan helyezkedjenek el benne, illetve ezekhez milyen terekre van szükség. Ha ezek megvannak, akkor jöhet a belseje és a belsőépítész, aki az adott információk alapján szintén átgondolja funkcionálisan az alaprajzokat. Az épület belseje és külseje egyszerre alakul ki. Ha ezek megvannak, jöhet a szépítészet. Egy épület akkor jó, ha a belseje

és a külseje kölcsönösen hatnak egymásra, igazodnak egymáshoz. Fontos, hogy olyan tereket hozzunk létre, amelyek hangulatosak, az emberek szívesen töltsenek el ott időt. Ha a fantázia elszabadul, akkor bármi létre tud jönni.

MILYEN ÉPÜLETEKET SZERETSZ A LEGJOBBAN TERVEZNI?

Az első munkáim egyike, amiben részt vettem a herceghalmi Abacus hotel volt, illetve az újbudai Allee Bevásárlóközpont. Most leginkább irodaházakat tervezük. Az adott pillanatban mindegyiket szeretem, mert mindegyik teljesen más és mást hoz ki az emberből, és máshogy kell hozzáállni. Egy nagy munka után jó néha egy kisebb és fordítva.

MELYIK MUNKÁDRA VAGY A LEGBÜSZKÉBB?

A Nemzeti Közzszolgálati Egyetem kollégiumára nagyon büszke vagyok. Talán az az egyik legjobb munkám. Illetve Budapest XV. kerületében van egy kis református templom, ami szintén nagyon jól sikerült. Megrög egy kisebb irodát alakítottunk, ahol a megrendelő nagyon együttműködő volt, és csodás dolgokat tudtunk megvalósítani, ami nekem is, és nekik is nagyon tetszett. Nehéz választani, de ezekre a munkáimra vagyok a legbüszkébb.

VAN OLYAN ÉPÜLET, AMIT AZ ÁTADÁS UTÁN IS RENDSZERESEN FELKERESSEL?

Az Allee Bevásárlóközpont ilyen, itt a belsőépítészeti tervekben segítettem. De ha elmegyek oda, mindig nagyon jó érzéssel tölt el, illetve ilyen az imént említett templom is.

MILYEN STÍLUS JELLEMZŐ A MUNKÁDRA?

Szeretem a letisztult formákat. Rengeteg szint használok fel, ezek mind előjönnek

a munkáimban. Mindig arra törekszem, hogy olyan hangulatot hozzak létre, ahol én is jól érezném magamat. Funkcionális legyen, illetve formailag, esztétikailag is kellemes látványt nyújtson. Azt, hogy mit tudok felhasználni egy-egy munka során, csupán a költségvetés szabja meg.

MIKOR JÓ EGY ÉPÜLET?

Egy épület akkor jó, ha szolgálja az embert és az igényeit. Sokminden befolyásol minket, a hangulatunkat, és hogy hogyan érezzük magunkat, így maguk az épületek is. Az épületeknek funkcionálisan is működőképesnek kell lennie, akár egy kisebb városnyi ember használja akár csak egy család. Ha az igényeket kielégíti, akkor jó az épület. Ha jó érzéseket is kivált, akkor tökéletes.

(RM)

NETBIZTOS VIDEÓPÁLYÁZAT

BIZTONSÁGBAN VAGY AZ INTERNETEN? TUDOD, MIRE FIGYELJ SZÖRFÖLÉS, CSETELÉS, KERESGÉLÉS, ZENEHALLGATÁS, VIDEÓNÉZÉS ÉS BLOGOLÁS KÖZBEN? KÉSZÍTS RÓLA VIDEÓT, HOGY SEGÍTS A TÖBBIÉKNEK IS OKOSAN HASZNÁLNI A NETET! A TELÉNOR ÉS A DUE KÖZÖS PÁLYÁZATÁRA 2021. MÁRCIUS 31-IG JELENTKEZHETSZ.

**BEADÁSI HATÁRIDŐ:
2021. MÁRCIUS 31.**

DÍJAK:

1. helyezett:

1 tablet + Hipernet mobil-
internet-szolgáltatás 6 hónapra

2. helyezett:

1 okostelefon
Telenor M tarifával 3 hónapra

3. helyezett:

1 okostelefon
Telenor S tarifával 3 hónapra

A pályázatra két témában várunk maximum 3 perces kisfilmeket, videókat. Az egyik a biztonságos internet-használat, a másik az internet kreatív használata a tanulásban. A pályaművek legyenek figyelemfelkeltők, ötletesek, kreatívak, amelyet Te is szívesen megnéznél! A témán belül nincs megkötés, kiragadhatod bármely apró elemét vagy nagyobb részét is feldolgozhatod. A pályázaton 12 és 22 év közötti fiatalok vehetnek részt. Egy pályázó több videót is beküldhet mindkét témában.

Az elkészített videókat a YouTube-ra kell feltölteni, a linket, illetve a bemutatkozást pedig a DUE pályázati felületén beküldeni. A pályaműveket szakmai zsűri értékeli. A három legjobbra ítélt videó készítőjét díjazzuk.

A díjazottak kedvezményes részvételi lehetőséget nyernek a DUE 2021. évi nyári médiatáborába, ahol megismerhetik a szakma mestertitkait.

A pályázatokat kizárólag elektronikusan lehet beadni a www.due.hu/palyazat weboldalon keresztül. Az anyagodat töltsd fel a Youtube-ra, és a linked küldd be a pályázatbeadó felületen!

TE IS SZERETED
A MAGYAR ZENÉT? TÖLTSD KI
A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET A
WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON, VAGY TÖLTSD LE
A NAGY DIÁK TESZTEK
APPOT AZ APP STORE-BÓL
ÉS A GOOGLE PLAYRÓL!

Megtalálni, ami érdekes, megjelentetni mindenhol

MEGTALÁNI, AMI ÉRDEKES, MEGJELENTETNI MINDENHOL. TALÁN ÍGY LEHETNE EGY MONDATBAN MEGFOGALMAZNI AZT, HOGY MI A CÉLJA EGY SAJTÓKOMMUNIKÁCIÓS SZAKEMBERNEK. NAGY SZABOLCCSAL BESZÉLGETTEM, AKI DOLGOZOTT MÁR A MAGYAR ZENEI KRÉM HÁROMNEGYEDÉVEL, DE NEM MELLESLEG AZ ÖRÖM A ZENE! TEHETSÉGGUTATÓK SZERVEZŐJE IS, VALAMINT A NAGY DIÁK ZENEI TESZT SAJTÓ-KOMMUNIKÁCIÓJÁÉRT IS Ő FELEL. AZ, HOGY A ZENÉSZ ZENÉL, AZ NEM MINDIG ÉRDEKES – ENNÉL TÖBB KELL.

MILYEN KÉPESSÉGEKKEL KELL RENDELKEZNI EGY SAJTÓKOMMUNIKÁCIÓVAL FOGLALKOZÓ SZAKEMBERNEK?

A legfontosabb az, hogy aki ezzel foglalkozik, tudjon összeszedetten, világosan írni, az alapja tehát az újságírás. Aztán nyilván fontos a kapcsolatépítő képesség is, hiába van egy jó témám meg egy sajtóanyagom, azt utána meg kell jelentetni különböző felületeken, és interjúkat is kell szervezni. Volt például a Mius nevű duó. Amikor ők bejelentkeztek nálam, hogy futtassam fel őket, akkor elkezdtünk arról beszélgetni, hogy mi az, ami még érdekes lehet az ő életükben meg a tevékenységükben. Mert az, hogy a zenész zenél, az nyilván bizonyos fórumokon érdekes, de hogyha több és nagyobb médiumokban való megjelenésre van szükség, akkor meg kell beszélni, hogy mi az, ami ezen felelül izgalmas.

TEHÁT AZOKAT A DOLGOKAT KERESD AZ ELŐADÓKBAN, AMIKKEL JOBBAN ELADHATÓVÁ VÁLNAK?

Így van. Ha ilyen nincs, akkor elkezdünk közösen gondolkodni azon, hogy mi az, amit tenniük kellene annak érdekében, hogy minél több sajtóorgánumban megjelenjenek. Én sosem szoktam az ügyfeleket arra kényszeríteni, hogy bevállaljanak olyan dolgokat, amik nem

férnek bele az arcukatukba vagy nem szívesen csinálják, de közös gondolkodással sok esetben ki lehet hozni a maximumot.

MIK AZOK A DOLGOK SZERINTED, AMELYEKTŐL IZGALMAS LESZ EGY ELŐADÓ A ZENÉN KÍVÜL? MI KÜLÖNBÖZTET MEG EGY ISMERT ZENEKART EGY KEVÉSBÉ ISMERTTŐL?

Én azt mondom, hogy a legfontosabb mégiscsak a zene. Amit csinál, azt szívből csinálja, és a zene, amit játszik, hiteles legyen számára. Én mindig ezekkel a produkciókkal szerettem jobban együtt dolgozni. Vannak olyan együttesek, akik lényegében az országos rádió elvárásai alapján írják a rádiós dalaikat, annak érdekében, hogy bekerüljenek, én meg az őszinte zenében hiszek. Nálam az az alap, hogy legyen egy jó zenei produkció. Kell az, hogy higgyek benne zeneileg, és aztán én majd kitalálom, hogy a médiában majd hogyan jelentetem meg.

AZOK AZ ELŐADÓK, AKIK NEM DOLGOZNAK SAJTÓKOMMUNIKÁCIÓS SZAKEMBERREL, MENNYIRE VANNAK HÁTRÁNYBAN?

Ha egy zenekarnak ott tart a karrierje, hogy lemez, meg klip, meg különböző eseményeik vannak, akkor szükségük van egy sajtókommunikációs emberre. Lehet,

hogy valaki erre legyint, azt mondja, hogy minek 2020-ban, amikor már van YouTube, meg Facebook, meg Instagram. De hidd el, a Facebookon akkora nagy zaj van, annyira el tud veszni ott az információ, hogy szükség van arra, hogy még egy kommunikációs lábra álljanak.

AZ ÖRÖM A ZENE! TEHETSÉGGUTATÓ SZERVEZŐJE IS VAGY. MILYEN SZEMPONTOK SZERINT VÁLOGAT A ZSÚRI A JELENTKEZŐ ZENEKAROK KÖZÖTT? MILYEN PRODUKCIÓKAT KERESTEK?

Az az alap, hogy egyáltalán a produkció egyben legyen, a hangszerek be legyen hangolva, ne legyen alul-felül intonálás. Ha ez megvan, akkor az, hogy a dal milyen izgalmas, mennyire zenei. Nagyon fontos tudni azt, hogy igazából semmi sem befolyásol minket, csak az, hogy tehetségeket találjunk, nem foglalkozunk a trendekkel. Lehet bármilyen stílusú, rock, metál, jazz, funky, punk, bármi. Csak a maga nemében tők jó legyen, ennyire egyszerű az egész.

(Velek Domonkos)

Supported by:

10 egyszerű gitáros dal

HA MOST KEZDTÉL EL GITÁROZNI, TUDSZ MÁR PÁR AKKORDOT, ÉS OLYAN MAGYAR DALOKAT KERESEL, AMIKET KEZDÉSKÉNT MEGTANULHATNÁL, AKKOR EZ A LISTA NEKED KÉSZÜLT. ÖSSZEGYÚJTOTTUNK 10 OLYAN EGYSZERŰ DALT AKUSZTIKUS GITÁRRA, AMI NEM FOG NEHÉZSÉGEKET OKOZNI.

TANKCSAPDA EGYSZERŰ DAL

Ezt az akusztikus gitáros Tankcsapda számot – amit a Metallica is eljátszott, mikor Magyarországon koncertezett – minden magyar kezdő gitáros meg fogja találni, mikor rákeres majd az interneten arra, hogy „egyszerű gitáros számok”, és a neve miatt nekünk is ez jutott először eszünkbe. A Nirvana Polly-ját idéző dalban egészen a refrénig csak négy akkord van, ráadásul nem is nehezek: D, Em, G, Am. A refrénben hirtelen megjelenik egy C is, de ez senkit ne ijesszen meg, mert „semmit nem akar, néha ilyen is kell.” Ha énekelni is szeretnéd, akkor tudnod kell, hogy Lukács László mély hangja nagyon jól szól a Tankcsapda felvételén, de ha nem vagy egy nagy énekes, talán a tiéd nem fog abban a hangmagasságban.

például a H és a C#m akkord lefogása, az egy negyedik bundon elhelyezett capoval könnyen G-t és Am-t tud belőle varázsolni. A ritmizálása elsöre szokatlanabb lesz, mint a többi bemutatott számé, de kis gyakorlás után bele lehet szokni.

TANKCSAPDA – ÖRÖKKÉ TART

Úgy tűnik, az elmúlt nagyjából 30 évben a Tankcsapda írta a legtöbb egyszerű gitáros számot, így a mi listánkon is már másodszor fordulnak elő. Az amúgy többnyire a hard rockot, punkot és trash metalt képviselő együttesnek az Örökké tart az Egyszerű dal után szintén egy akusztikus gitárral hangszerelt dala. A verzék az E-A akkordokat váltogatják egy D-E lezárással, a refrének pedig a C-G-t szintén egy D-s lezárással. Ezzel tuti sikered lesz.

BYEALEX – CSÓKOLOM

A Csókolom ByeAlex egyik régi, visszafogott, már-már elfeledett dalocskája, ami még az Eurovíziós Fesztiválos kedvesemes berobbanását megelőző, halkán éneklős korszakából származik, egyszerűen valószínűleg sapkában és szemüvegben íródott. A dalban ezúttal nincs több 4 akkordnál. Az eredeti hangnemben játszva kicsit bonyolultabbak a harmóniak, de akiknek nehézséget okoz

BEATRICE – 8 ÓRA MUNKA

A listán szereplő legnagyobb sláger a 8 óra munka, és amennyire ismert, annyira egyszerű eljátszani. Az egész számban összesen 3 akkord van, A E D. A verzéje eléggé hasonlít a Tankcsapda – Örökké tarthoz, csak itt végig az E-A körforgásban marad. Ezt a dalt még talán az is el tudja játszani, akinek nincsen keze. Ha könnyen akarsz sikereket elérni, akkor ezt válaszd.

LOCOMOTIC GT – NEKED ÍROM A DALT

Ha valamivel többet szeretnél tenni a sikerért, de még mindig nem sokat, akkor a te számod a Neked írom a dalt. Az 1975-ös Presser nóta – ami a legöregebb szerzemény a listán szereplő összes szám közül, a maga 45 évével – csak annyiban nehezebb a 8 óra munkánál, hogy kicsit gyakrabban jönnek az akkordok, és az egyszerű E A helyett a C-t és a mumus F-et váltogatja, cserébe egy-egy G-t leszámítva végig csak ez a kettő harmónia fordul elő a dalban.

TE IS SZERETED A MAGYAR ZENÉT?
TÖLTSD KI A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET
A WWW.NAGYDIAKTESZTEK.HU
OLDALON, VAGY TÖLTSD LE A NAGY
DIÁK TESZTEK APPOT AZ APP
STORE-BÓL ÉS A GOOGLE PLAYRÓL!

Főleg érdemes ezt megtanulni, hisz épp újra aktuális. Készült a dalnak idén tavasszal egy újabb verziója a kórházi dolgozók támogatásának jeléül, amiben sok hazai énekes is részt vett. Emiatt igazából a legrégebben írt dal tűnik a listán a legújabbnak.

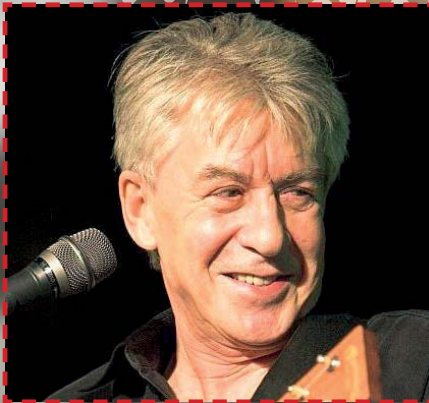
FOLLOW THE FLOW – MARADOK TÁVOL

Itt van az a teljesen új sláger is, amit kerestél. Bár a Maradok távol nem kifejezetten gitárra épül, mégis elég nagy szerepet kap benne a hathúros hangszer ahhoz, hogy érdemes legyen megtanulni. Többnyire csak egyszerűen behúzott akkordokkal operál, a refrénben viszont egészen sűrűvé válik a kíséret, de nem megoldhatatlan feladat annak az elsajátítása sem. A raprészben a felvétel teljesen eltűnik a gitár, ha valaki azt a részét is elő szeretné adni, ugyanazokat az akkordokat kell fognia, mint az énekes verzékben.

CSEH TAMÁS – A JOBBIK RÉSZEM

Igazság szerint ezen kívül még sok – majdnem az összes – Cseh Tamás dal felkerülhetett volna a listára. Azért esett erre az egyre a választás, mert amellett, hogy A jobbik részem az egyik legjobb, és legismertebb szerzeménye a Cseh-Bereményi szerzőpárosnak, elég megtanulni csak egy végszemes egyszerű akkordmenetet,

és a rengeteg verzzsák miatt akár 5 percen keresztül is folyamatosan lehet játszani. Plusz érdekesség: Cseh Tamás, aki maga is autodidakta módon tanult meg gitározni, saját bevallása szerint egész életében rossz ujjrenddel fogta le a D akkordot. A jobbik részemben is van D, de te azért jól fogd le!

HEAVEN STREET SEVEN – HOL VAN AZ A KRÉZI SRÁC

A Hol van az a krézi srác 2000-ből érkezett listánkra. A szellemes dalból jó előadásmóddal csodákat lehet kihozni, az akkordok is egyszerűek. Annyi bökkenő van csupán, hogy ez nem egy tipikusan akusztikus gitáros nóta, nehezebben lehet kihallani a felvételből, hogy pontosan milyen is a ritmizálás.

PÁL UTCAI FIÚK MUSICAL – MI VAGYUNK A GRUND – FOGADALMI DAL

A Mi vagyunk a grund annyiban más a listán bemutatott számoktól, hogy egy

musicalból való – és egyáltalán nem teszi kevésbé vonzóvá, sőt. Egyszerű, nagyszerű, új, és jól el lehet énekelni akárhol: színpadon, utcán, tábortűznél, sráccokkal, csajokkal, de akár otthon egyedül is a szobában, ha bátortalan vagy.

KFT – ELIZABET

Végül a nyolcvanas évek is képviseli magát a listánkon a KFT zenekar egyik legnagyobb slágerével, az Elizabettel, ami minden buli kötelező darabja volt egy időben. Az Elizabet egyértelműen a legnehezebb a bemutatott dalok közül a sűrűbb akkordváltásai miatt, de ez ne retentsen el senkit, mert megéri a fáradságot. Minden gitárosnak el kell tudnia játszani legalább egy lánynevet viselő slágert. Ha valakinek ez nem megy, válassza az Illéstől a Sáríkat.

(Velek Domonkos)

Supported by:

NEKED MI A KEDVENC MAGYAR FILMED?

ELŐRÁDÁS
LÚDAS MÁTYI 1945
JÁNOS VITÉZ SZINDBAD
ISTVÁN, A KIRÁLY SZERELMESFILM
BÜÉK A TANÚ
FOGLYOK
SOSE HALUNK MEG
A PÁL UTCAI FIÚK
RÉGI IDŐK FOCIJA
SZERENCÉS DÁNIEL
KÖRHINTA
JÓB LAZADÁSA
ISTEN HOZTA, ÓRNAGY ÚR
TE RONYOS ÉLET
AZ ÖTÖDIK PECSÉT
VERI AZ ÓRDÓG A FELESÉGÉT
SZAMÁRKÖHÖGÉS
KEMÉNYKALAP ÉS KRUMPLIORR
TREZOR
RIPACSKO
EDES ANNA
KONTROLL
ÉGIGÉRŐ FŰ
MACSKAFOGÓ MEPHISTO
CSINIBABA A POGÁNY MADONNA
HYPPOLIT, A LAKÁJ
VALAHOL EURÓPÁBAN
LIZA, A RÓKATÜNDÉR KINCSEM
MICI NÉNI KÉT ÉLETE
SZEGÉNYLEGÉNYEK
BUDAPEST NOIR A VISZKIS MOSZKVA TÉR
VALAMI AMERIKA
A TIZEDES MEG A TÖBBIEK
CSILLAGOSOK, KATONÁK
BUDAPESTI HESÉK

FILMIO néven streaming szolgáltatást indított a Nemzeti Filmintézet. A Nagy Magyar Filmteszt Diákoknak játék kérdéseivel kezdődött november 19-én a sajtótájékoztató, melyen Káel Csaba kormánybiztos bejelentette a FILMIO indulását. A Nemzeti Filmintézet igazgatója Makk Károly tanítványa volt a Filmművészeti Főiskolán. Egykori osztályfőnökének több filmje is újranézhető az új magyar filmszolgáltatás segítségével.

„Régi adósságunkat törlesztettük a FILMIO november 19-i debütálásával. Hiányzott már egy olyan platform a közönségnek, ahol egyben elérhető a magyar filmek java, legalisan, kiváló minőségben. A sokszínű magyar film közös kultúrkincsünk, nemzeti identitásunk meghatározója, ezért is örülünk, hogy elindíthatjuk az új, online filmtárunkat. Mindenkinek van legalább egy kedvence köztük, de inkább több, amelyeket most már Magyarországon bármikor, bárhol is a FILMIO-n keresztül el lehet érni.” – hangsúlyozta Káel Csaba, a magyar mozgóképipar fejlesztéséért felelős kormánybiztos.

Új magyar filmek és örök klasszikusok egyaránt megtalálhatóak a FILMIO választékában. A kínálatból kategóriák alapján is lehet keresni, ilyenek például a filmklasszikusok, 2000 utáni filmek, vígjátékok, drámák, történelmi és animációs filmek, valamint dokumentumfilmek. A FILMIO kínálata folyamatosan bővülni fog, és a tervek szerint az új mozifilmek a mozbemutatót követően a FILMIO-n lesznek először láthatók, sőt minél több, nem kifejezetten moziforgalmazásra szánt mozgóképpremierje a FILMIO-n lehet.

Indulásakor a FILMIO több mint 220 alkotást tartalmaz, többségében mozifilmeket, köztük a közelmúlt sikereit, mint a *Valami Amerika* trilógia, a *Megdönteni Hajnal Timeát*, a *Kincsem*, a *Viszki*, és az Oscar-díjas *Saul fia*. A digitális felújításnak köszönhetően pedig 120 olyan régi kedvenc is tökéletes kép- és hangminőséggel nézhető meg a felületen, mint a *Hyppolit*, a *lakáj*, a *Mici néni két élete*, a *Tizedes meg a többiek*, a *Tanú*, a *Régi idők focija*, a *Macskafogó* vagy a *Moszkva tér*.

Az applikáció egyelőre még csak készülő, a szolgáltatás a www.filmio.hu címen elérhető, és számítógépen, illetve tableten, okostelefonon is futtatható. A FILMIO kinézetében és használhatóságában is

emlékeztet a népszerű Netflix felületére, így nevezhető a magyar Netflixnek. A Nemzeti Filmintézet online filmtárára az idei év végéig kedvezményesen lehet előfizetni: 890 forintért egy hónapon keresztül tetszőleges számú magyar filmet nézhető meg. Januártól ugyanezt havi 1190 forintért tehetjük meg. A FILMIO bevételéből a Nemzeti Filmintézet a magyar filmek gyártását fogja támogatni.

„Nagy lehetőség ez a fiatal nézőknek is” – hívta fel a figyelmünket a sajtótájékoztatón Dobó Kata. Hiszen itt könnyedén hozzáférhetünk olyan klasszikusnak számító magyar filmekhez, melyeket eddig nem volt hol megnézni. Különösen igaz ez azokra a

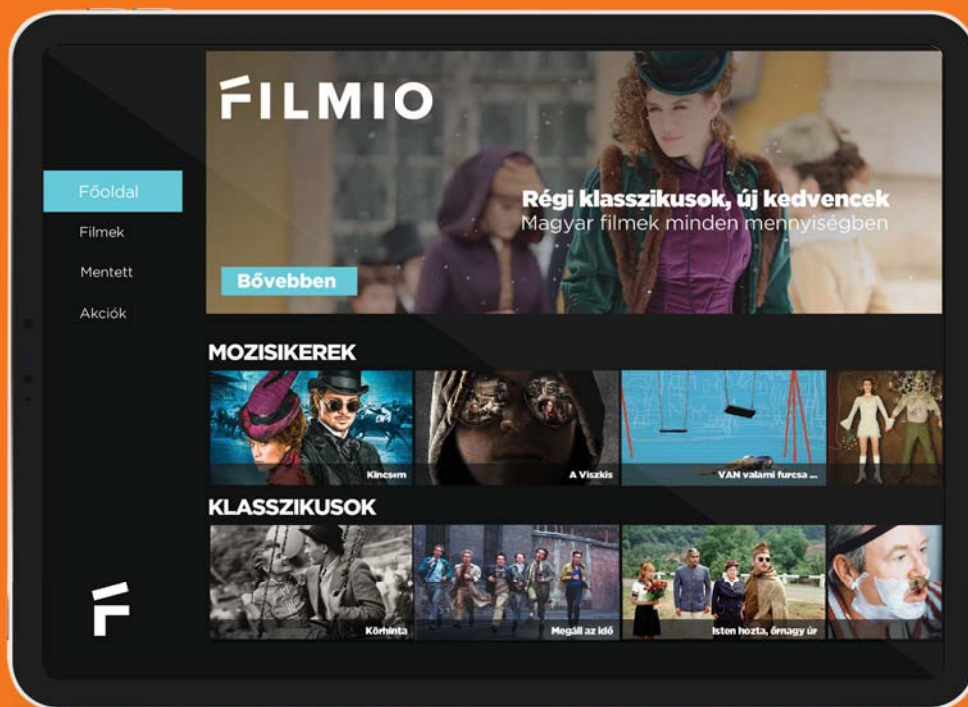
nagyszerű magyar dokumentumfilmekre, melyeket moziban szinte lehetetlen elcsípni.

A FILMIO egyelőre csak Magyarország területén működik, de tervezik a bővítést, hogy a határainkon túlról is könnyen hozzá tudjanak férni az érdeklődők a magyar filmekhez – akár angol felirattal is.

A FILMIO komoly segítség azoknak is, akik szeretnék jó eredménnyel kitölteni a Nagy Magyar Filmtesztet, mert a játékban szereplő filmeket szinte kivétel nélkül meg tudják nézni a Filmion.

A FILMIOt eléred a www.filmio.hu oldalon!

Éld át az új magyar filmélményt!

FILMIO

filmio.hu

NAGY MAGYAR
FILMTESZT
DIÁKOKNAK

4.

KÉSZÜLJ A FILMTESZTRE!

JANUÁR VÉGÉIG KAPCSOLÓDHATSZ BE A NAGY MAGYAR FILMTESZTBE, AMELYNEK FŐDÍJÁT A NYERTES VÁLASZTHATJA KI EGY IPHONE 12, EGY SAMSUNG GALAXY NOTE 20 ÉS EGY EURÓPAI VÁROSLÁTOGATÁS VAGY TENGERPARTI NYARALÁS KÖZÜL. FILMÁJÁNLÓNK SEGÍT A FELKÉSZÜLÉSBEN IS.

KAMÉLEON

Nem kell nekik más, csak a pénz. Kétségbeesett, magányos nőket ejtenek csapdába, hogy kizsigereljék őket vagyonukból. Farkas Gábor és Szabó Tibi intézményben nevelkedett csavargókként kerültek az utcára. Életüket a csalásnak, lopásnak, hazugságnak szentelik, az illúziókeltés mesterei. Gábor az agya és főszereplője a csalásoknak, kiadja magát vagyonos orvosnak, ügyvédnek vagy éppen építésznek és becskerészi az áldozatot. Tibi a háttérben dolgozik, segíti alátámasztani Gábor alibiit. Amint megvan a hozzáférés a nők számlájához, lelépnek a pénzzel. „Az illúzió drága mulatság” – hallhatjuk a filmben. Egy nap viszont eljön a nő, egy gazdag táncos, akinél nagyot tudnának kaszálni, de benne Gábor már nem csak egy kétségbeesett nőt lát. Valami sokkal többet. Mindent kockára tesz, hogy eleget tegyen a lánynak, a pénz iránti szeretete közben pedig kezd semmissé válni. Goda Krisztina humoros thrillerje elgondolkodtatásra buzdít: Vajon a pénz tényleg elég a teljes élethez? A Kaméleon Nagy Ervin és Trill Zsolt, valamint Hámori Gabriella főszereplésében került a mozivásznakra. A film Spanyolország és más országok nemzetközi filmfesztiváljain vett részt, ezért kerülhetett fel többek között a Netflixre spanyol és angol felirattal is. A 40. Magyar Filmszemlén a Film.hu közönségdíját nyerte el 2009-ben. Az IMDb angol portálon 10/7,3-as értékelést kapott.

(Vincze-Hajnal Blanka)

Séries d'action et d'aventure
DRAKULICS ELVTÁRS
– SZÍVÓSAN JÓ

A '70-es évek Magyarországnak új problémával kell megküzdenie: vámpirokkal. Pontosabban csak eggyel: a kubai forradalmat is megjárt Fábiani elvtárs, aki még mindig 30 évesnek néz ki, Budapestre látogat. A magyar kémelhárítás azonnal rááll az ügyre, hogy megfelejtsék az elvtárs örök fiatalságának titkát, aki így menekülni kényszerül. Izgalom, szerelem és kiváló poénok.

A 2019-es, erős szereplőgárdával operáló film (főbb szerepekben Nagy Zsolt, Nagy Ervin és Walters Lili) komikusan, már-már groteszken mutatja be a Kádár-korszak apró-cseprő gondjait, mindezt pazar zeneválogatással

és remek fekete humorral teszi. A film gyönyörűen vegyíti a történelmi film és a fantasy elemeit, és egy olyan miliót varázsol a néző szeme elé, ami azonnal beszippantja.

A kémia remekül működik a színészek között, Nagy Zsolt és Walters Lili között izzik a levegő és Nagy Ervin, mint „comic-relief” is működik. Cameo szerepekben feltűnik a magyar színészvilág nagyja, Balsai Móni, Borbély Alexandra és Thuróczy Szabolcs mind megjelennek a vásznon.

Mindenkinek ajánljuk, akik vevők a kissé abszurd, de szerethető alapötletre, szeretnének erős alakításokat és nagyon hangulatos, éjfekete humorral operáló magyar filmet látni.

(Vadász Viola)

DÁRDAY ISTVÁN:

„AZ A VESZÉLY FENYEGETI A KORUNKAT, HOGY A FILMBŐL ELVÉSZ AZ IGAZI MÉLYSÉG”

MIÉRT FONTOS FILMEKET NÉZNI, MITŐL JÓ EGY FILM, MITŐL HITELES EGY FILM? EZEK OLYAN KÉRDÉSEK, AMIKRE IGAZÁN CSAK EGY HOZZÁÉRTŐ TUD VÁLASZT ADNI. DÁRDAY ISTVÁN KOSSUTH-DÍJAS ÉS NEMZET MŰVÉSZE CÍMMEL KITŰNTETETT FILMRENDEZŐT, A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA TAGJÁT KÉRDEZTÜK.

MIÉRT FONTOS FILMEKET NÉZNI?

Ez egy bonyolult kérdés, mert korszakoktól függ, hogy mikor miért fontos nézni. De általánosságban: a képi világ, amivel a film dolgozik, egy nagyon lényeges közlési forma, és hogy valamit megértsünk, ahhoz a verbalitás és a látvány együttese kell, ez az, ami hitelessé tesz valamit, amit mondanak. Azért kortól függő ez, mert különböző időköt élünk át. Gondolok itt a cenzúra mértékének a változására, ami nem föltétlenül csak hatalmak cenzúrája lehet. Bizonyos történelmi állapotokban automatikus cenzúrák jönnek létre, és automatikusan alakulnak ki olyan dolgok, tabu témák, amikhez nem lehet hozzányúlni. A filmnézés az egy roppant hatásos, mélyreható közlési mód, persze mindenképpen nagyon lényeges, hogy ki az alkotója annak a filmnek, amit nézünk, mert lehet hamis, hazug filmet csinálni és lehet laposat is. Bizonyos nagy százalékban a szórakoztatásnak is a fontos formája a film, de vannak filozofikus filmek is, amik elvontabb dolgokról tájékoztatnak, vagy még ebben a kategóriában az ismeretterjesztő filmek és dokumentumfilmek is nagyon lényegesek.

MONDHATÓ-E AZ, HOGY A MAGYAR FILMEK KÜLÖNBÖZNEK A KÜLFÖLDIEKTŐL? MITŐL MAGYAR EGY MAGYAR FILM, LÉTEZIK ILYEN EGYÁLTALÁN?

Mindenképpen létezik, mert egy közösségnek, egy nemzetnek megvannak a maga kulturális, civilizációs gyökerei, és azok nem föltétlenül azonosak egy másik nemzet gyökereivel. Tehát magyar filmek mindenképpen léteznek. Mint ahogy – csak példának mondom – volt a játékfilmben a hatvanas években egy nagyon erős forma, a csehknél a cseh újhullám, a franciáknál a francia újhullám, ezek mind bizonyos értelemben mások

voltak. Annyiban voltak csak azonosak, hogy egy új nézőpontot, egy új kifejezési formanyelvet, egy új világnézeti váltásmódot tolmácsoltak, mindegyik a maga nemzeti módján. Az a veszély fenyegeti a mi korunkat, hogy létrejön egy általános, lényegében semmitmondó filmforma, ami – ha nagyon erős akarok lenni – sok mozzanatában még a szórakoztatásnak sem igazán felel meg. Elvész az igazi mélysége, tartalma, hitele, amiben nem látszik, hogy ez miért lenne magyar, ez miért lenne hollywoodi film, vagy miért lenne egy finn film.

MÁS SZEMMEL NÉZ-E ÖN EGY FILMET, MINT EGY LAIKUS, MILYEN DOLGOKRA FIGYEL ODA JOBBAN?

A filmes az egy rettenetes ember, mert egész másképpen nézi a filmet, mivel ismeri minden mozzanatát annak, hogy hogyan készülnek a felvételek, hogyan van összevágva, összeállítva. Én személy szerint – de a legtöbb filmes is – azt nézem, hogy hiteles, hihető, valódi dologról szól-e a film, vagy egy álvalóságot próbál piedesztálra vinni. Azt is nézem, hogy milyen módon van összevágva a film, vagy milyen módon van a diszlet berendezve egy játékfilmnél, és hogy két ember találkozása mennyire hiteles, és a dialógusok milyenek. Ezeket mi másképp látjuk, mint a nézők. De itt a néző számít, mert ha a nézőnek megragadja a fantáziáját és az érdeklődését, és végignézi, akkor már mondhatjuk nagy többségben, hogy valamilyen szinten jó filmről van szó. Persze általánosítva ez sem igaz, mert ugye a nézők nagy része egész más szinten közeledik a filmhez, és megelégszik egy pusztá jelentéktlenebb, szórakoztatóbb filmmel is, ami lehet, hogy nincs is jól megcsinálva.

AKKOR LEHET KÉSZÍTENI ÚGY NÉPSZERŰ FILMEKET, HOGY SZAKMAI SZEMPONTBÓL NEM KIEMELKEDŐEK?

Pontosan. Itt tulajdonképpen az oktatási rendszer nagy hiányossága, hogy a mozgókép, mint tantárgy csak nagyon áttételes formákban szerepel, inkább az irodalom kapcsán, vagy egy egészen más szempont szerint a történelemben esetleg néha felmerül, hogy egy filmet úgy prezentálnak, mint ahogy az irodalmat. Pedig amióta a filmművészet létrejött, az irodalommal egyenrangú dologról van szó, tehát tantárgyként kellene a mozgókép világát oktatni.

EBBEN A TÉMÁBAN IGAZÁN JÁRTASKÉNT TUDNA-E ESETLEG OLYAN FILMEKET AJÁNLANI A FIATALOKNAK, AMIKET ÉRDEMES LENNE MEGNÉZNI?

Erre a kérdésre nagyon nehéz válaszolni, mert nagyon nagy felelősség, hogy címeiket mondjak. Lényeges szempont, hogy a fiataloknak nem csak a jelenben készülő filmeket kéne nézniük. Nagyon fontos lenne, hogy a filmművészet történetében a kiemelkedő filmeket ismerjék, mert azoknak az ismerete nélkül teljesen felemás a történelmi gondolkodásuk, műveltségük. Nem azt mondom, hogy a filmtörténetet végig kell nézni, de vannak olyan kiemelkedő darabok, amiket érdemes. A régi magyar filmek közül a legfontosabbakat: Makk Károly: Szerelem, Fábri Zoltán: Körhinta vagy az egyik legnagyobb magyar filmrendező, Huszárik Zoltán műveit, például az Elégiát; s ne feledkezzünk meg a Budapesti Iskola filmjeiről sem, amelyekből a Kádár-rendszer a legalaposabban megismerhető. A lényeg, hogy ne csak a jelenben készülő filmeket, hanem ezeket a régebben készített filmművészeti alkotásokat is nézzék a fiatalok és ismerjék meg, mert egész más világlátásuk lesz ezek ismeretében.

(Vélek Domonkos)

HOGYAN KERÜLJÜK EL A BAJT?

INDUL A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT 4

KARÁCSONY ELŐTT ÚJRA ELINDUL A NÉPSZERŰ NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZT. A JÁTÉK KAPCSÁN BESZÉLGETTÜNK GRATZER-SÖVÉNYHÁZY EDIT RENDŐR EZREDESSSEL, A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZTET TÁMOGATÓ NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS TITKÁRSÁGÁNAK FŐOSZTÁLYVEZETŐJÉVEL.

MIÉRT SZERETIK A NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCSNÁL A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZTET?

A mai modern bűnmegelőzés legfontosabb feltételei, hogy pontosan tudjuk, mik a céljaink és hogyan tudjuk őket elérni. Nagyon fontos a kommunikáció, a fiatalok nem szeretik azokat a programokat, amelyek egy tantermi órához hasonlítanak. A programjainkat játékosá tesszük, így megnő az érdeklődés és a hatékonyság. A teszt kérdéseinek összeállítása közben arra fókuszálunk, hogy a kérdések, de maguk a válaszok is izgalmasak, informatívak legyenek. Fontos, hogy itt nem az eredmény számít, hanem az a tudás, amit a kitöltők megszereznek.

MI MINDENNEL FOGLALKOZIK MÉG A NEMZETI BŰNMEGELŐZÉSI TANÁCS?

Az NBT nagyon sok és érdekes dologgal foglalkozik. Pályázatokat támogat, modern kommunikációs anyagokat és oktatófilmeket csinál. Kétévente intézkedési tervet készít. Négy fő stratégiai célunk van, az első a településbiztonság: az önkormányzatoknak segítünk a bűnmegelőzés építészeti eszközeivel. Segítünk biztonságos közösségi tereket létrehozni, ahol senkit nem ér bűncselekmény. A második a gyermek- és ifjúságvédelem: bűnmegelőzési továbbképzéseket tartunk tanároknak. Sajnos a bűnmegelőzést nem tanítják az iskolákban, pedig szerintem nagyon

fontos lenne. A harmadik az áldozattá válás elkerülése: vagyonvédelem és bűncselekmény-megelőzés. Hogyan óvjuk magunkat és értékeinket? A bűnismétlés megelőzése: ez egy reintegrációs program. A fogvatartottakat segítik és oktatják, hogy később, a szabadulásuk után integrálódni tudjanak a társadalomba. Például jobb agyféltekés rajzolókat tartanak nekik. A fogvatartottak rajzolnak, ami elképesztően jó stresszlevezetés. Megtanulnak koncentrálni, fejlődik a kitartásuk és a döntési képességük. Ennek segítségével tudnak később iskolába járni, egy sikeres életet felépíteni. Fontos, hogy az emberek szemléletét megváltoztassuk az elítéltekről. Mert attól, hogy valaki elkövetett egy bűnt, nem jelenti azt, hogy képtelen a változásra.

HA ÁLDOZATOK LETTÜNK, KITŐL KÉRHETÜNK SEGÍTSÉGET VAGY TANÁCSOT?

A baj különbözőképpen hat az emberekre. Ha képesek vagyunk kezelni a kritikus helyzeteket, akkor a legjobb döntéseket tudjuk meghozni. De ha nem, akkor mindenképpen kérjük profi segítséget. A legfontosabb, hogy ha bajba kerültünk, ne a barátainkat, hanem az ingyenesen hívható 112-es segélyhívót tárcsázzuk. Ez legyen az első gondolat.

A NAGY DIÁK BŰNMEGELŐZÉSI TESZTEN KÍVÜL MILYEN MÁS PROGRAMJAIK VANNAK?

Rengeteg programunk van. De a **Bűnmegelőzési Teszt** egy különálló műfaj, nehéz a többivel összehasonlítani. A **Hová tűnt Letti** egy nagyon kedvelt prevenciós játék, ahol a résztvevőknek kell nyomozniuk és kideríteniük különböző tárgyakból és információkból, hogy hová tűnt Letti. Az **Élménypedagógia** évtizedek óta egy mélyreható módszer. A program célja, hogy tanárokat és szakembereket oktassunk és képezzünk, hogy jól működő osztályközösséget tudjanak létrehozni – mert egy ilyen helyen nincsen jelen az erőszak, ha valaki bajba kerül, akkor az egész osztály egy emberként lép fel. Tudatos osztályfőnöki munkával és egy jó közösséggel csodákat lehet létrehozni. Illetve nagyon kedvelt programunk a **Re.:Akció roadshow**. Itt előadásokon kívül kutyás bemutatót át az égő autókig szinte minden van.

(Reisinger Márk)

NAGY DIÁK

4.

BŰNMEGELŐZÉSI

TESZT

TÖLTSD KI A NAGY BŰNMEGELŐZÉSI TESZTET A NAGYDIAKTESZTEK.HU OLDALON VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!

A FŐDÍJ VÁLASZTHATÓ:
OKOSTELEFON VAGY GÖRÖGORSZÁGI ÁLOMNYARALÁS

BELÜGYMINISZTERIUM

NBT

NEMZETI
BŰNMEGELŐZÉSI
TANÁCS

WWW.BUNMEGELOZESITESZT.HU

TÖLTSD KI A NAGY DIÁK ZENEI TESZTET
A NAGYDIAKTESZTEK.HU OLDALON
VAGY TÖLTSD LE A NAGY DIÁK TESZTEK APPOT!
ZENÉS FŐDÍJ: OKOSTELEFON, FEJHALLGATÓ
ÉS HANGSZÓRÓ 300 EZER FORINT ÉRTÉKBEN!

Supported by:

